

LEHTI LUONNONVARA-ALAN ASIAANTUNTIJOILLE 2/2025

LUONNON VARASSA

KATINALAN LIHAKAUPPA

Lihatilallinen toteutti unelmansa lihan
jatkojalostuksesta ja myynnistä

METSÄYRITTÄJÄ
Lintuharrastuksesta
tuli osa työtä

MEP ELSI KATAINEN
Maaseudun asialla
Euroopassa

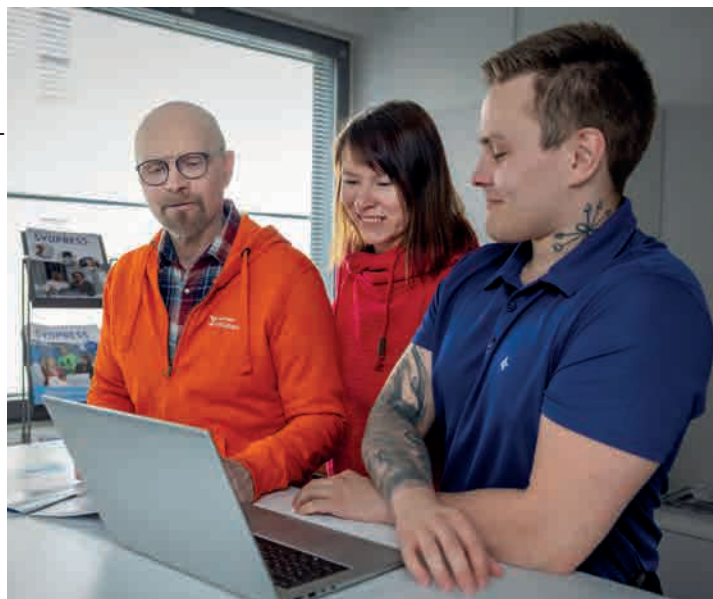
LUONTOTIETO
Mitä aineistoa on
ja mistä sitä saa?

Maatilayrityksen toiminnan kannattavuuden kehittämistä

Maatilan yritystoiminta ja tuloksellinen toiminta on jatkuvasti haasteellisempaa. Sekä maatilayrittäjien että maatilojen sidosryhmien liiketoimintaosaamisen vahvistaminen on avainasemassa niin yksittäisen maatilan kuin koko toimialankin kilpailukykyä parantamiseksi.

Suomen Yrittäjäopiston koulutukset vahvistavat maatilayrittäjien ja maatilan sidosryhmissä toimivien yritysneuvojen liikkeenjohto- ja talousosaamista, johtamista, strategia-ajattelua sekä esihenkilö- ja neuvontataitoja.

Koulutus- ja kehittämispalvelumme sopivat sekä maatilan yritystoiminnan eri vaiheisiin että oman yrittäjä- tai neuvojaurasi eri vaiheisiin. Oman osaamisen vahvistamisella pystyt entistä tehokkaampaan ja suunnitelmallisempaan yritystoiminnan kehittämiseen.

Tutustu
koulutuksiimme sekä
hankkeisiimme ja hae
mukaan saman tien:

syoagri.fi

Agri-hankkeet tukena kehitystyössä

Suomen Yrittäjäopisto toteuttaa Agri-kehittämishankkeita, jotka tarjoavat käytännönläheistä tukea maatilojen liiketoiminnan ja kannattavuuden vahvistamiseen. Hankkeissa kehitetään yritysosaamista, etsitään uusia tulonlähteitä ja vahvistetaan maatilojen kilpailukykyä muuttuvassa toimintaympäristössä.

Yksi esimerkki hankkeistamme on: Maatilan metsäomaisuus tuottamaan –hanke

Metsä voi olla maatilan merkittävä, mutta alihyödynnetty voimavara. Tässä hankkeessa autamme maatilayrittäjiä tunnistamaan metsäomaisuuden mahdollisuudet ja kehittämään metsäliiketoimintaa kestävästi ja tuottavasti. Hankkeeseen voi osallistua myös asiantuntijatyötä tekevät.

Lue lisää: www.syo.fi/agri/maatilan-metsaomaisuus-tuottamaan

Vahvista osaamistasi, kehitä maatilasi tulevaisuutta!

SISÄLTÖ

Esa Juntunen

METSÄYRITTÄJÄ. Linnut ovat olleet Janne Leppäselle rakas harrastus lapsesta alkaen – ja nyt ne ovat myös osa hänen työtään.

- 4–7 Lyhyesti.** Euroopan maatalouspolitiikkaa yksinkertaistetaan. Hakkuiden rajoituksilla olisi hurjat seuraukset. Lyhyesti. Pääkirjoitus. Henkilö MEP Elli Katainen. Puheenjohtajan palsta, agrologit.

8 Luontotieto on hajallaan. Tiedon tarvitsijan näkökulmasta haasteena on, että on tiedettävä millaista aineistoa on olemassa ja mistä sitä saa.

12 Lihatilaa. Luomulehmätilaa yhdessä puolisonsa kanssa pyörittävä Elina Valtonen haaveili omasta lihakau-pasta - ja elää nyt unelmaansa. Kati-

nalan Lihakauppa Hattulassa myy eri tuottajien lihoja, vilja- ja maitotuotteita sekä kananmunia. Kahviosta voi ostaa leipomotuotteita.

18 Metsäyrittäjä. Janne Leppäsen Metsäleppä Oy:ssä työkohteet vaihtelevat puukaupasta vanhojen metsien suojeluinventointeihin ja lintukurssien pitämiseen.

23 Puheenjohtajan palsta.

24–31 Meto. Meto 130 vuotta: Metsäasiantuntijoiden historia osa 2. Metsäalan nuor-

ten vaikuttajien akatemia. Edustajiston viimeinen kokous. Tulossa Meto Jazz! Lapin Metsätalouspäivät ja jäsentilaisuus. Uusi hallinto valitaan syksyllä. Taskukalenteri. SMUL:n kesäkisat. Metoon haetaan neuvottelupääällikköä. Meto Häme ry:n kesäretki.

32–43 Agrologit. Agrologit 100 vuotta: Agrologien Liiton historia osa 2. Kirja-arvostelu "Idän Mustiala". Palkkakysely. Agrologit juhlistivat perustamistaan Helsingissä. Idän Mustiala-kirjan etäluento. Lyhyesti. Ajankohtaista. Merkkipäiviä. Muistoa kunnioittaen.

LUONNONVARASSA

LUONNONVARASSA

Metsämies – Skogsmannen v. 1909–1996, Metsätalous – Forestry v. 1997–2015, Agrologit-lehti 1939–2015
Toimitus: Mikonkatu 8 A, 5.krs. 00100 Helsinki • www.luva.fi • **Päätoimittaja:** Tiina Eklund, puh. 040 76 101 75,
tiina.eklund@luva.fi • **Ilmoitukset:** Juha Jokelainen, puh. 040 830 2329, juha.jokelainen@luva.fi • **Osastojohtajat:** Anne Marttinen, puh. 040 761 0416, anne.marttinen@
metsaasiiantuntijat.fi • **Julkaisija:** LUOVA – Luonnonvarat ry • **Ulkoasu:** Reima Kangas, Taitengrafia Ky • **Painopaikka:** PunaMusta 2025 • Lehden paperi on sertifioitu PEFC-järjestelmän
mukaisesti • **ISSN** 2343-2349 • **Aikakausmedia ry:n jäsen**

Luonnon Varassa -lehti ei vastaa tilaamatta lähetettyjen kirjoitusten ja kuvien säilyttämisestä eikä palauttamisesta. Lehti ei vastaa ilmoittajille mahdollisesta aiheutuvasta
vahingosta, jos ilmoitusta ei tuotannollisista tai muista syistä voida julkaista määrättyä päivänä. Lehden vastuu virheellisistä ilmoituksista rajoittuu ilmoituksen hintaan.
Huomaautukset pyydetään tekemään kirjallisesti 8 päivän kuluessa ilmoituksen julkaisemisesta. **Luonnon Varassa -lehden aineisto- ja ilmestymispäivät 2025:**
Nro 1: aineisto 17.2. ilmestymisen 14.3, Nro 2: aineisto 5.5. ilmestymisen 3.6. Nro 3: aineisto 3.11. ilmestymisen 28.11.

Euroopan komissio esitti 14. toukokuuta laajan toimenpidepaketin, jolla yksinkertaistetaan yhteistä maatalouspolitiikkaa (YMP / CAP) ja vahvistetaan viljelijöiden kilpailukykyä. Toimenpiteet kohdistetaan hallinnolliseen taakkaan, valvontaan, maatalouspolitiikan täytäntöönpanoon, kriisivalmiuteen ja alan investointitarpeisiin. Luvassa on vähemmän valvontaa, erinäisiä helpotuksia ja rahallista säästöä.

Adobe Stock

Hakkuiden rajoituksilla olisi hurjat seuraukset

Skenaariotutkimuksen mukaan noin 10 miljoonan kuution vuotuinen metsänhakkuiden lasku olisi yhteiskunnalle kallista: vero- ja vientitulot romahtaisivat miljardeilla ja työttömiksi joutuisi tuhansia henkilöitä.

SUOMI on asettanut hiilineutraaliustavoitteen vuodelle 2035 ja tavoitteen saavuttamiseksi säädettiin ilmastolaki (2022). Sen mukaan kasvihuonekaasupäästömme ovat enintään yhtä suuret kuin poistuma vuonna 2035. Hiilineutraaliustavoitteen vedoten mm. Ilmastopaneeli on vaatinut hakkuiden rajoittamista (15.4.).

Suomen hakkuut olivat vuonna 2023 yhteensä 68,5 miljoonaa kuutiota, josta tukki- ja kuitupuuta 61,0 miljoonaa ja energiapuuta 7,5 miljoonaa kuutiota. Metsäsektori työllisti 43 700 henkilötyövuotta ja hakkuiden saatiin puunmyyntituloja 3,1 miljardia euroa. Puunkorjuu työllisti 6 800 henkilötyövuotta, metsänhoito ja metsätalouspalvelut työllistivät 4 000 henkilötyövuotta ja raakapuukuljetukset 5 500 hen-

kilötyövuotta. Puun sahaus, höyläys ja kylästys sekä vaneriviilun ja puupaneelin valmistus työllistivät 12 500 henkilötyövuotta. Massan, paperin, kartongin ja pahvin valmistus 14 000 henkilötyövuotta, ja metsäbioenergia 5 300 henkilötyövuotta.

Miljardien menetys ja tuhansia työttömiksi

Useat metsäalan eri organisaatiot tilasivat selvityksen siitä, miten hakkuurajoitukset vaikuttaisivat teollisuuteen ja talouteen. FCG:n selvityksen mukaan hakkuiden rajoittaminen noin 55 miljoonaa kuutiometriin vuonna 2035 laskisi puunmyyntituloja 6,0 miljardilla eurolla, valtion tuloja 5,5 miljardilla eurolla ja yritysten maksamia palkkoja 7,5 miljardilla

eurolla vuosien 2026–2035 aikana.

Hakkuiden väheneminen vastaisi noin 10 teollisen sahan käyttämää vuotuista puumäärää, noin 800 metsäkoneen vuotuista tuotantoa ja noin 250 puutavarauton vuotuisia kuljetuksia. Rajoitukset pienentäisivät sahateollisuuden vientiä 400 miljoonaa euroa vuonna 2035 ja vuosien 2026–2035 aikana vienti laskisi noin 2–3 miljardia euroa. Henkilötyövuodet vähenisivät sahateollisuudessa suoraan ja välillisesti tuhansilla.

Skenaarioiden mukaan koko metsäsektorin yhteenlaskettu liikevaihto laskisi 7,9 miljardia euroa vuodessa ja työllisyys 8 700 henkilötyövuotta vuonna 2035.

Teksti: Tiina Eklund

Lähde: 17.4.2025 <https://sahateollisuus.com/uutiset/>

EU komission visio maataloudelle ja elintarvikkeille 2040

KOMISSIO julkaisi maataloutta ja elintarvikkeita koskevan visionsa helmikuussa 2025, joka on kunnianhimoinen suunnitelma maatalouden ja elintarvikkeiden tulevaisuudesta Euroopassa.

Suunnitelmassa luodaan edellytykset maatalouselintarvikejärjestelmälle, joka on houkutteleva, kilpailukykyinen, selviytymiskykyinen, tulevaisuuteen suuntautuva ja oikeudenmukainen nykyisten ja tulevien viljelijöiden kannalta.

Lue lisää: https://commission.europa.eu/topics/agriculture-and-rural-development/future-agriculture_fi

Maakuntakaavoituksessa pohditaan metsätalouden tulevaisuutta

UUDENMAANLIITTO kutsuu mukaan keskustelemaan metsistä kaikille avoimeen tilaisuuteen. Tavoitteena on pohtia metsien roolia Uudenmaan maakuntakaavoituksessa ja tilaisuuden teemoina ovat esimerkiksi metsäelinkeinojen pitkän aikavälin edellytykset, luonnon monimuotoisuus ja suojelualueet sekä ekologinen kompensaatio ja luontoarvomarkkinat.

Keskustelutilaisuus on VISIO-maakuntakaavan esittely- ja keskustelutilaisuus. VISIO-kaava täydentää lainvoimaisia kaavakokonaisuutta vihreän ja puhtaan siirtymän teemoilla. Vuoteen 2050 tähtäävä uusi maakuntakaava laaditaan Uudenmaan alueelle vuosina 2024–2027.

Kuntakaavat toteuttavat maakuntakaavoitusta omalla alueellaan.

Lue lisää: <https://uudenmaanliitto.fi>

Adobe Stock

Positiivista

MEIDÄN luonnonvara-alan asiantuntijoiden kannalta moni asia on menossa parempaan suuntaan.

MEP **Elsi Katainen** kertoo haastattelussa, miten komissio on maatalouden ja ruoan visiossa ilmaissut ensimmäistä kertaa aidon huolen viljelijän pärjäämisestä. Kyseessä on suuri asennemuutos aiempaan. EU:n puolustusta halutaan parantaa ja ruoan omavaraisuus nähdään tärkeänä osana sitä.

Komissio on uudistamassa biotalousstrategian vuoden loppuun mennessä. Suunta on Suomelle luontaiselle biotaloudelle, missä hyödynnetään metsäteollisuuden ja maatalouden sivuvirtoja. Metsäteollisuuden biotuotetehtaat sekä Stt:n ja Valion lantakaasuhanke ovat tästä erinomaisia esimerkkejä. Kasvava metsä ja pelto ovat samalla sekä fossiilisen hiilen puhdistamoja että uusiutuvan raaka-aineen ja luonnon monimuotoisuuden tehtaita – ja tämä kaikki on yhteensovittavissa.

Suurpetojen metsästystä tarvitaan, jotta ihmisarkuus säilyy. Maa-seudulla asuvilla on yhdenvertainen oikeus yksityiselämän suojaan ja elinkeinonharjoittamiseen, mikä ei toteudu, kun susi saalistaa pihoilta ja laitumilta. Huoli metsäammattilaisten työturvallisuudesta on kasvanut tihtyneen karhukannan myötä. Toukokuussa Euroopan parla-

Edesautetaan positiivisuuden kierteen synnyttämisessä. Etsitään myönteisiä puolia ja ratkaisuja synkistelyn sijaan.

mentti päätti suden suojelun lieventämisestä ja MMM:n karhukannan hoitosuunnitelma oli lausunnolla. Katse kohdistuu nyt kotimaan lainvalmisteluun.

Metsäammattilaisten arjesta kertova Savotta-realitysarja yllätti positiivisesti sekä tekijänsä että TV-kanava Nelosen, kertoo Metsälehti. Tämä pihkantuoksuinen reality nousi kuuden katsotuimman

ohjelman joukkoon ja jätti taakseen monta ison budjetin ohjelmaa, kuten Suuri Seikkailu, Erikoisjoukot ja Top Gear Suomi. Kasvottoman metsätalouden takaa paljastuivat tavalliset ihmiset – hyvät metsätyypit!

Positiivinen palaute innostaa, auttaa jaksamaan ja innovoimaan uutta. On kuin aurinko paistaisi ja kesätuuli hivelisi ihoa lempeästi. Molli vaihtuu duuriksi ja askel on kevyt.

Edesautetaan positiivisuuden kierteen synnyttämisessä. Etsitään myönteisiä puolia ja ratkaisuja synkistelyn sijaan. Kehutaan itsemme, työkaverimme ja kumppanimme aidosti. Uskotaan itseemme ja tulevaisuuteen. Olemmehan erinomaisia ja hyvällä asialla!

Hyvää mieltä kesääsi!

Tiina Eklund, päätoimittaja
tiina eklund@luva.fi, p. 040 76 101 75

Aleksanteri Sumi/lef

Maaseudun asialla Euroopassa

MEP Elsi Katainen (58) työskentelee Strasbourgissa ja Brysselissä. Täysistunnot, Renew Europe -ryhmän kokoukset, kuulemiset, tapaamiset ja valiokuntatyöskentely täyttävät allakan.

OLEN maatalouden ja maatalouden kehittämisen valiokunta AGRI:n sekä alueiden kehittämisen valiokunta REGI:n jäsen.

AGRI:ssa toimin Renew Europe-ryhmän koordinaattorina, kertoo Katainen.

Koordinaattorilla on vaikutusvaltaa.

– Vastaan ryhmämme maatalouspolitiikan sisällöstä, valitsen lainsäätelykokonaisuuksista neuvottelevat MEP:it ja neuvottelen valiokunnan ja muiden ryhmien puheenjohtajien kanssa linjauksista.

Metsätaloudelle ei ole omaa valiokuntaa. Sen asioista päätetään useammassa valiokunnassa, osin myös AGRI:ssa.

– Metsäasioita on ollut paljon pöydälläni. Olin ennallistamisasetuksen ainoa pohjoismainen neuvottelija. Nyt neuvottelen metsien monitorointiasetusta ja pysyvän metsäkomitean uudistamisesta.

– Vaikka vihreä siirtymä on takana, ei hiilineutraalista Euroopasta 2050 olla luopumassa. Metsiin kiinnitetään jatkossakin huomiota ja lisää säätelyä on luvassa.

Maatilalta vaikuttajaksi

Katainen on kotoisin maatilalta Haapajärveltä. Hän opiskeli agrologiksi ja luonnonvara-alan opettajaksi, työskenteli maaseutuoppilaitoksessa opettajana, maataloushallinnossa maataloussihteerinä ja maaseudun kehittämistehtävissä.

– Valtaosin työskentelin kuitenkin lypsykarjatilallamme Venetmäen kylässä Pielavedellä, joka siirtyi sukupolvenvaihdoksen myötä pojallamme viisi vuotta sitten.

Poliittinen ura alkoi Pielaveden kunnanvaltuustossa vuonna 2000, jossa hän oli kolme kautta ja valtuuston puheenjohtajana suurimman osan.

– Vaikuttaminen kiinnosti ja lähdin edelleen mukaan maakuntapolitiikkaan.

MEP Elsi Katainen kertoo, että Brysselissä on meneillään todellinen eläköitymisaalto.

– Vuonna 1995 suomalaisia tuli tänne pilvin pimein, mutta nyt he ovat eläköitymässä. Uusia maa- ja metsätalouden osaajia tarvitaan Brysseliin oppimaan, työskentelemään ja vaikuttamaan.

Europarlamentaarikko Elsi Katainen (Kesk.)

- Syntynyt 17.12.1966 Haapajärvi, asuinpaikka Kuopio
- Kansanedustaja 2007–2018, kolme kautta
- Europarlamentaarikko 2018-, kolmannella kaudella
- EP:n poliittinen ryhmä Renew Europe
- Kuopion kaupunginvaltuuston jäsen, toinen kausi
- Perhe: mies ja kaksi aikuista lasta
- Koulutus: agrologi (AMK) ja opettaja

kaan. Minut valittiin maakuntahallitukseen vuonna 2007, missä toimin kahdeksan vuoden ajan. Samana vuonna minut valittiin kansanedustajaksi.

Vuonna 2018, kolmannen kansanedustajakautensa lopulla, hän aloitti Euroopan parlamentissa.

Vaikuttamisen supervuosi

Euroopan Unionin monivuotinen rahoituskehys MFF 2028–2034 on valmisteilla.

– Heinä-elokuussa odotamme komission esitystä uudeksi yhteiseksi maatalouspolitiikaksi CAP:ksi. Kaikki raha on tarkastelun alla, myös maatalouden tukirahoitus ja maaseudun kehittäminen. AGRI ja REGI valiokunnilla on noin 60 prosenttia kokonaisbudjetista.

Uuteen MFF:ään toivotaan joustavuutta, mutta;

– Rakenteeseen emme toivo niin isoja muutoksia, kuin huhut antavat ymmärtää. On ollut puhetta ”yhden kirjekuoren mallista”, missä eri rahoitusohjelmia lyötäisiin yhteen ja annettaisiin päätösvalta jäsenmaille. Se kuulostaa hyvältä, mutta pitää sisällään isoja riskejä. Rahaa ei ehkä käytettäisi nykyisiin kohteisiin, kuten maatalouteen ja aluekehittämiseen.

Yhteistyöllä juhluvuoteen

Oi, tiedätkö sen ihanan tuoksun, joka on ilmassa talven päätyttyä, kun kevään ensimmäinen vesisade huuhtoo talven tuoksut pois tehden tilaa keväälle? Vielä ei tuoksu ruoho eikä koivujen lehdet, vaan haravoitu nurmikko ja kynnöspello, maan muheva tuoksu. Kunpa tämän tuoksun saisi pullotettua ja markkinoitua maailmalle, sillä se hakkaa **Marilyn Monroen** yöpaitana käyttämän Chanel 5 -hajuveden mennessä, tullen ja palatessa. Tosin tämä tuoksu käynnistää myös vuoden kiireisimmän ajan. Paineet lisääntyvät, ja etenkin näin lehmällisenä vuoden paras ja pahin aika on käsillä.

Agrologien Liitolla on ollut työntäyteinen ja vähän stressaavakin koko viime vuosi. Satavuotisjuhla-järjestelyt vaativat paljon suunnittelua, palaveria ja aivonystyröiden hieromista. Hyvissä ajoin perustetut historia-, viestintä-, talous- ja tapahtumatiimit ovat olleet isossa roolissa juhluvuoden valmistumisessa. Ilman tiimejä juhluvuoden järjestäminen pienelle, vaikkakin tehokkaalle henkilökunnalle, olisi ollut mahdoton tehtävä. Iso kiitos kaikille tiimiläisille jo tässä vaiheessa.

Avoimet ovet Liiton toimistolla huhtikuussa ja lounasruokailu senioriagrologien kanssa Ravintola Elitessä oli hieno alku juhluvuodelle. Toimistolla juttu luisti eri-ikäisten ja erilaisissa työelämän tehtävissä olevien agrologien välillä.

Kesäpäiville Mustialaan 27.–28. kesäkuuta on saatu koottua hieno paketti asiaa ja viihdettä, juhlaishuok-sia unohtamatta. Toivonkin mahdollisimman monen pääsevän mukaan satavuotisjuhlahumuihin. Viimeisempänä, vaan ei vähäisimpänä, on 7. marras-kuuta satavuotisjuhlat Bottalla. Hienoa Agrologien liittoa on ilo juhlaa monta kertaa juhluvuoden aikana. Tämän vuoden juhlapäivät eivät ole tuulesta tem-mattuja, vaan niissä kuuluu historian havina. Samalla voimme kiitollisina muistaa Mustialan Toveriliittoa, joka 11.4.1925 kutsui entisiä ja silloisia opistojen oppi-laita päättämään yhdistyksen perustamisesta Helsin-kiin. Yhdistyksen ensimmäinen varsinainen kokous pidettiin Kuopiossa 27.6.1925. Saamme jatkaa ja yllä-pittää heidän perintöään.

Tapahtumien täyttämä vuosi on pyö-rähtänyt upeasti käyntiin. Tehdään tästä ikimuistoinen juhluvuosi. Lämpimästi tervetuloa kesällä Mustialaan ja loppusyksystä Helsinkiin.

Hyviä kylvökelejä ja aurinkoista kesää toivoen!

Leea Sangi

Agrologien Liiton hallituksen puheenjohtaja

– Suomen riskinä ovat lyhyet hallitus-kaudet. Hallinnon into maaseudun tuke-miseen voi vaihtua ja rahoituksen ennus-tettavuus kärsii. Riskinä olisi myös eri maiden erilainen rahoittaminen, mikä alkutuotannossa aiheuttaisi ongelmia yhteisillä sisämarkkinoilla.

CAP:in toisessa pilarissa on maaseu-dun kehittäminen, kuten Leader-rahoi-tus. Aluekehittämisen rahaa taas hakevat monet kaupungit, maakuntien liitot ja yli-opistot.

– Tällä rahoituksella tehdään pal-jon alueellista tutkimus- ja koulutusin-novointia. Itä- ja Pohjois-Suomi ovat olleet erityisasemassa pitkin välimat-koineen. Leader on komission näkökul-masta pieni, mutta Suomessa merkittävä. Tämän rummuttaminen komissiossa on vaatinut paljon työtä.

Ilmapiiri muuttui

– Isona asiana voin sanoa, että maa- ja metsätalous, ruoka ja luonnonvarat ovat nyt aivan eri asemassa kuin viisi vuotta sit-ten, kun ”Green Deal” lanseerattiin. Siellä ne nähtiin ongelmana ja hiilen päästäjinä. Nyt ruoantuotanto on ykkösasia ja met-sistä löydetään ratkaisuja hiilensidontaan.

Vaikka ruoan omavaraisuudesta ollaan myönteisesti kiinnostuneita, koh-distuu rahoitukseen paineita.

– Sotateollisuutta tarvitaan valtavasti lisää, kun asetuotantoa ja puolustusta täy-tyy vahvistaa. Euroopan kilpailukyky on globaalisti jäljessä ja olemme riippuvaisia muista maista. Omavaraisuuden ja huol-tovarmuuden kehittäminen kysyy varoja.

Komissio uudistaa biotalousstrate-gian vuoden loppuun mennessä. Suunta on Suomelle luontaiselle biotaloudelle, missä hyödynnetään metsäteollisuuden ja maatalouden sivuvirtoja.

– St:n ja Valion Kiuruveden lanta-kaasuhanke on tervetullut ja hieno esi-merkki tästä.

Komissio on maatalouden ja ruoan visiossaan ilmaissut ensimmäistä kertaa huolensa siitä, miten viljelijä pärjää.

– Tämä on iso muutos, joka innostaa ja motivoi jatkamaan työtä, Katainen sanoo.

Teksti: Tiina Eklund, kuva: Petra Tiihonen

Teksti 12.5.2025

Luontotieto on hajallaan

Metsässä tehtäviä töitä suunnitteleva tai niitä metsäkoneensa hytissä tekevä metsäammattilainen toivoisi, että kaikki tieto työkohteen arvokkaista luontoarvoista olisi hänen käytettävissään paikkatietoaineistona sen kuuluisan yhden napin painalluksella. Näin ei asia kuitenkaan ole ja siihen on monia syitä.

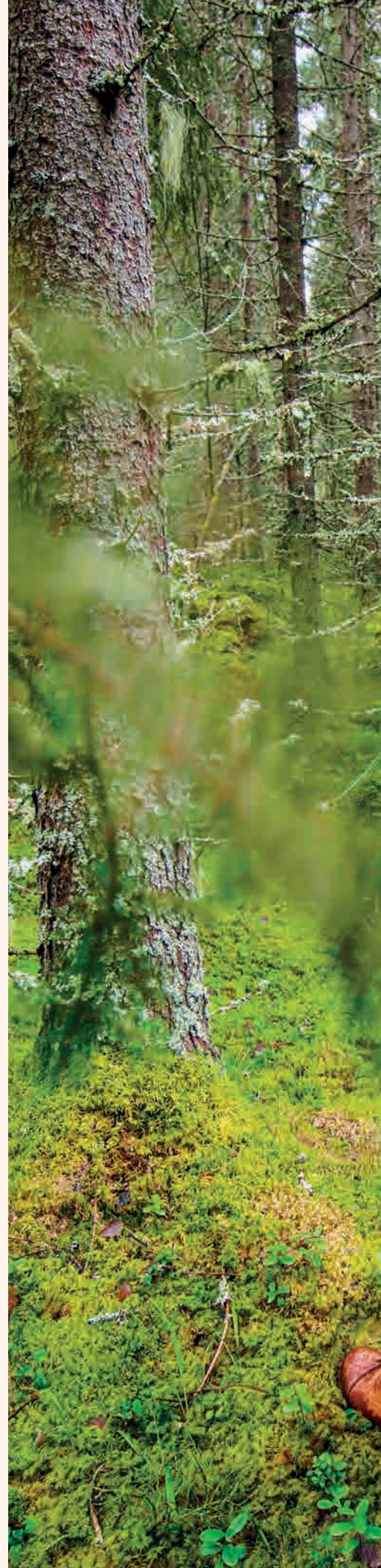
Teksti: Martti Linna, kuvat: Adobe Stock, Martti Linna

ALUEELLISET ELY-keskukset ovat metsäammattilaisille tärkeitä yhteistyökumppaneita työkohteissa, joissa on erityisesti huomioon otettavia luontoarvoja. Ylitarkastaja **Jaana Rintala** Pohjois-Pohjanmaan ELY-keskuksen vesistöyksiköstä tunnistaa hyvin paikkatietoaineistojen käytettävyyteen liittyvät ongelmat.

– Tiedon päivittäminen paikkatietoaineistoihin vaatii työtä sekä ELY-keskuksissa että Suomen ympäristökeskuksessa. Suuri haaste on resursseissa, missä toki auttavat erilaiset hankkeet. Esimerkiksi Metsähallituksen Life Revives -hanke on tuottanut päivitettyä tietoa raakuista. Luontotietoa tuotetaan ja tuodaan avoimeksi myös muun muassa laajassa Priodiversity Life -hankkeessa, jossa olemme mukana.

Tiedon tarvitsijan näkökulmasta iso haaste voi olla siinä, että hänen on tiedettävä, millaista aineistoa on olemassa ja mistä sitä saa. Rintala mainitsee esimerkkeinä metsätoimijoille hyvistä suunnittelun apuvälineistä Suometsänhoidon paikkatietoaineistot -karttapalvelun sekä tarinakartan luonnonhoidon paikkatietoaineistosta. Kaikkea luontotietoa ei niistäkään tosin löydy.

– Puute eri luontotyyppeihin liittyvän tiedon kootusta saatavuudesta heikentää sen hyödyntämistä. Se koskee myös erillisiä vesiin ja veden laatuun liit-

HAASTEITA. Kun metsä-ammattilaisen työkohteessa on huomioitettavia luontoarvoja, olisi hänen tiedettävä mitä aineistoa on olemassa ja mistä sitä saa. Eikä kaikkea luonto- ja lajitietoa saa edes pyydettyäessä, koska pelkona on lajin suoje-lun vaarantuminen.

Suurin osa Suomessa esiintyvistä suotyypeistä on uhanalaisia. Valkmusan kansallispuiston alueelta Pyhtäällä on tunnistettu yli 40 erilaista suotyyppiä, eli puisto on poikkeuksellisen edustava läpileikkaus eteläsuomalaisesta suoluonnosta.

tyviä selvityksiä: ympäristöhallinnon seurannat ja lupavelvollisten toiminnanharjoittajien velvoitetarkkailua koskevat tiedot veden laadusta löytyvät ympäristöhallinnon tietojärjestelmästä, mutta erilisiä selvityksiä varten hankittua tietoa voi jäädä järjestelmän ulkopuolelle.

Metsä- ja luontotoimijoiden yhteistyönä kehitettiin Lajiturva-hankkeessa toimintamalli, jossa Metsäkeskuksessa tehdään automaattitarkastus sinne saapuneille metsänkäyttöilmoituksille. Siinä katsotaan, mitä Lajiturvan listaamia uhanalaisia lajeja ilmoituksen alueella esiintyy. Mikäli niitä löytyy, asiasta lähtee ilmoitus ELY-keskukseen ja se voi reagoida asiaan.

Miljoonien havaintojen aarreaita

Metsäammattilaisille käyttökelpoista paikkatietoa luontoarvoista pitää Suomen ympäristökeskuksen lisäksi yllä Luonnontieteellisen keskusmuseo Luomuksen yhteydessä toimiva Suomen Lajitietokeskus. Yksistään se tietomäärä on valtava:

– Meiltä löytyy paikkatietona yli 50 miljoonaa lajihavaintoa eri lajeista Suomesta ja lähialueilta. Niistä olemme tunnistanee metsäalalle erityisen hyödyllisiksi niin sanotuilla Otso-kriteereillä rajatut havainnot. Otso-haku sisältää ne Lajiturva-hankkeen lajiluettelon mukaiset havainnot, jotka on tehty Suomessa vuoden 1990 jälkeen tietyillä paikka- ja laatu-kriteereillä, kertoo tietotekniikkasuunnittelija Eija-Leena Laiho Lajitietokeskuksesta.

Kyseinen Lajiturva-luettelo sisältää vuoden 2019 uhanalaisuuden arvioinnissa uhanalaisiksi ja silmälläpidettäväksi luokiteltuja lajeja. Lisäksi mukana on muutama lakisääteisesti suojeltu elinvoimainen laji. Suurin osa näistä havainnoista on kenen tahansa avoimesti saatavilla Laji.fi -sivuston kautta.

Eivät kuitenkaan kaikki. Osa uhanalaisista lajeista on niin sanotussa sensi-

”Esimerkiksi suurin osa suotyypeistä on Etelä-Suomessa uhanalaisia.”

tiivisen lajitiedon luettelossa. Niitä koskevat tiedot ovat julkisuuslain 24. pykälän mukaisesti salassa pidettäviä viranomaisasiakirjoja, koska tietojen antaminen voisi vaarantaa lajien suojelua. Näistä lajeista tehdyistä havainnoista annetaan vain karkeistettua, eli laajemmalle alueella rajattua paikkatietoa. Yksi esimerkki tällaisesta aineistosta on tieto merikotkien pesäpaikoista.

– Viranomaisilla on kyllä pääsy sensitiivisiin ja karkeistamattomiin lajihavaintoihin”, sanoo paikkatietoasiantuntija Alpo Turunen Lajitietokeskuksesta.

– Myös ei-viranomainen voi pyytää tietoa tällaisista havainnoista aineistopyynnön avulla. Se vaatii kuitenkin hyvät perustelut, kuten tuulivoimaloiden rakentamiseen liittyvän suunnittelun.

Osa tiedoista päivittyä, osa ei

Suurimmat haasteet paikkatiedon hyödyntämisessä liittyvätkin Eija-Leena Laihon mielestä juridiikkaan. Julkisuuslain mukaan uhanalaisten lajien tiedot ovat salassa pidettäviä viranomaisasiakirjoja,

Valkoselkätikka on yksi eniten julki-
suudessa olleista
Suomessa esiinty-
vistä uhanalaisista
lintulajeista. Vuoden
2019 luokitukses-
sa se määriteltiin
tunnuksella VU eli
vaarantunut. Laji.fi
-palvelussa voi tar-
kastella kartalla siitä
tehtyjä havaintoja.

jos niiden luovuttaminen vaarantaa lajin
suojelun. Tietojen luovuttaminen vaa-
tii viranomaispäätöksen, tiedon käyttäjän
on tehtävä itse tietopyyntö Lajitietokes-
kukselle eikä saatua tietoa saa luovuttaa
eteenpäin. Lisäksi aineiston omistaja on
voinut karkeistaa havainnon tarkan paikan
vaikkapa siksi, että liian tarkka paikkatieto
kertoisi hänen kesämökkinsä sijainnin.

Teknisiäkin haasteita riittää. Lajitieto-
keskus saa aineistoa yli 600 eri lähteestä.
Otso-haku on laaja ja koostuu useiden
omistajien aineistoista, joten pyyntöjen
hyväksymisprosessi voi olla hidas. Nykyi-
nen aineistopyyntöjärjestelmä ei palvele
tarkoitustaan parhaalla mahdollisella
tavalla. Sitä onkin tarkoitus kehittää.

Suomen ympäristökeskuksen ladatta-
vista paikkatietoaineistoista löytyy tietoa
esimerkiksi eri luontotyypeistä, erilaisista
valtakunnallisesti arvokkaista kohteista,
suojeluista alueista sekä pohja- ja pinta-
vesistöistä. Osaa näistä aineistoista päivi-
tetään säännöllisesti. Osa taas on tuotettu
eri hankkeissa eikä niitä enää päivitetä
hankkeiden päättymisen jälkeen, kertoo

kehitysinsinööri **Suvi Hatunen** ympäris-
tökeskuksesta.

– Luontotyyppien esiintymätiedot ovat
valitettavan hajallaan ja niukkoja, myön-
tää erikoistutkija **Tytti Kontula** ympäris-
tökeskuksesta.

– Esimerkiksi suurin osa suotyypeistä
on Etelä-Suomessa uhanalaisia. Se tie-
detään muun muassa VMI-tilastojen ja
ojitustilanneaineistojen pohjalta, mutta
meillä ei ole kovinkaan hyviä aineistoja
siitä missä jonkin tietyn suotyypin esiin-
tyvät ovat.

Kannattaa antaa palautetta

Laji- ja luontotyyppiaineistojen hallin-
nan tasossa onkin Kontulan mielestä vali-
tettava ero: lajihavainnot pyritään kokoa-
maan Lajitietokeskuksen Laji.fi -järjestel-
mään ja valtaosa niistä on kenen tahansa
nähtävissä. Metsätaloustoimijoille on
myös kehitetty toimintamalli, jonka
avulla he voivat ottaa uhanalaisten lajien
esiintymiä paremmin huomioon. Sen
sijaan luontotyyppiaineistoille ei ole ole-
massa vastaavaa tietojärjestelmää, vaan

ne ovat hajallaan eri tahojen omissa jär-
jestelmissä. Oman haasteensa paikkatie-
toaineistojen hyödyntämiselle ja luonto-
tuhojen välttämiseksi tuo metsäalan toi-
mijoiden suuri määrä ja eri toimijoiden
erilaiset resurssit.

– Tiedotamme aineistoista eri tilai-
suuksissa ja eri yhteyksissä asiakkail-
lemme, kertoo Jaana Rintala Pohjois-Poh-
janmaan ELY-keskuksesta.

– Paikkatietoaineistot ovat saatavissa
SYKE:n kautta. Pyrimme toki edistämään
niiden saatavuutta esimerkiksi Paikkatie-
toikkunan kautta. Tärkeä osa luontotiedon
huomioimista ovat myös se ohjeistus ja lau-
sunnnot, joita me annamme muun muassa
metsänkäyttö- ja ojitusilmoituksista.

Haasteista huolimatta ELY-keskuk-
sissa, Lajitietokeskuksessa ja Suomen
ympäristökeskuksessa toivotaan nii-
den hallinnoimien ja jakamien aineisto-
jen mahdollisimman laajaa käyttöä met-
säalan toimijoiden järjestelmissä. Käyt-
täjäpalautteet ja kehitystoiveet ovat tär-
keitä sekä aineistojen käytettävyyden että
rajausten kannalta. ♦

Katinalan lihakaupassa käsitellään naudan ruhot tuorelihatuotteiksi tai jauhetaan jauhelihaksi omissa tiloissa. Makkarat tehdään itse. Muutama tila toimittaa tuotteitaan valmiissa myyntipakkauksissa pakasteena myytäväiksi.

Tuottajalta suoraan kuluttajalle

Agrologi Susanna Valtonen toteutti unelmansa ja vastaa nyt monen tilan tuotteiden markkinoinnista ohi kauppaketjujen. Tärkeä tiedotuskanava on Susannan ahkerasti päivittämä sosiaalinen media.

Teksti ja kuvat: Maija Kyrö

MILTÄ kuulostaisi liha-kauppa, jonka lihatiskeiltä, kylmäkaapeista ja pakastimista löytyisi kaikkea, mitä asiakas osaa kysyä ja enemmänkin. Myymälässä neuvottaisiin, miten entrecotesta, bavettesta tai petite tenderistä saa parhaimman makuelämyksen. Annettaisiin kävijöille aikaa ja osaamista.

Kerrottaisiin, millaisilla tiloilla ja millaisissa oloissa eläimiä on hoidettu. Kesäisin olisi mahdollista nähdä eläimiä myös laiduntamassa.

Ja kun asiakas on kerran löytänyt palvelevan kaupan, hän takuuvarmasti tulisi uudelleen matkojenkin päästä.

Tällaisesta haaveili Hämeenlinnan Hattulassa Hirvilammen luomuemoleh-mätilaa yhdessä puolisonsa **Otto Paakkalan** kanssa pyörittävä agrologi **Susanna Valtonen**. Syksyllä 2024 hän sai tilaisuuden toteuttaa haaveensa.

Susanna oli jo aiemmin myynyt oman tilan lihatuotteita pienessä tilamyymälässään. Nyt olisi mahdollista laajentaa toi-

↑ **Katinalan Lihakaupan lihatiskit notkuvat naudan-, sian-, lampaan- ja hevosenlihatuotteita. Tuoreen lihan lisäksi saatavilla on jalosteita ja pakastimissa pakasteita.**

↗ **Lihamestari Timo Yli-Malmi tarjoilee tuotteita vuosikymmenien ammattitaidolla.**

↗↗ **Makkaroiden lihaprocentti lähentelee sataa.**

mintaa. Paikallinen leipomo- ja liha-alan yrittäjä oli luopumassa lihaliiketoiminnastaan. Hän kysyi, olisiko Susanna kiinnostunut ostamaan sen.

– Mietin hetken. Otto halusi edelleen jäädä hoitamaan tilan asioita ja tilaus-rakointia, mutta minä tein laskelmia ja varmistin asiaan ratkaisevasti vaikuttavilta tahoilta suunnitelmien toimivuutta. Innostuin todella, Susanna hymyilee.

Hattulan Katinalassa sijaitsevasta Katinalan Lihakaupasta saa lihatuotteiden lisäksi muun muassa vilja- ja maitotuotteita sekä kananmunia. Samoissa tiloissa jatkavan Katinalan Leipomon kahviosta voi ostaa leipomotuotteita. Kahviotakin hoidetaan Susannan yrityksen voimin.

– Olin heti yhteydessä muutamiin muihin lihantuottajiin ja tiloihin, jotka itse myivät tuotteitaan tai olivat kiinnostuneita suoramyyntistä. Halusin ostaa heidän tuottamaansa lihaa, sillä oman tilan tuotanto ei riittäisi kaupassa kuluvaan nautamäärään.

Vanhat työntekijät jatkoivat

Vaikka Susannalla oli kokemusta elintarvikehuoneiston hoitamisesta, oli valtava helpotus, kun aiemman yrittäjän kokeneet työntekijät jäivät hänelle töihin. Kaksi kokopäiväiseen, kaksi osa-aikaiseen työsuhteeseen.

Työntekijätkin olivat tyytyväisiä. Jo vuodesta 2008 Hattulassa työskennellelle lihamestari **Timo Yli-Malmille** Susanna on kolmas työnantaja samoissa tiloissa.

Lihamestarina hän huolehtii lihanleikkuusta ja varastokirjanpidosta, suunnittelee yhdessä Susannan kanssa ostot, osallistuu tuotteiden jatkojalostukseen ja palvelee lihatiskillä.

– Liha-ala on kokenut isoja muutoksia. Oman lihamestarikurssini aikoihin 1989

tuotteet olivat paisteja, fileitä ja jauhelihaa tai keittolihoja. Nyt esimerkiksi naudanruhosta saadaan monenlaisia erikoistuotteita, hän toteaa.

Yli-Malmi arvelee, että suunnan muutos johtuu osin maailmalta saaduista vaikutteista, osin eläinaineksen muutoksesta. Lihanautarotujen kirjo on kasvanut ja eläinjalostus muuttanut ruhon koostumusta.

– Taito hyödyntää koko ruho ja jatkojalostaa sen eri osia monipuolisemmin vaikuttaa sekä asiakkaiden ostokäyttäytymiseen että ruhosta saatavaan hintaan.

Naudan ohella muutakin

Nauta on Katinalan lihaliikkeen vankka tukijalka johtuen Hirvilammen luomun emolehmätuotannosta.

– Halusin ensisijaisesti saada oman tilan tuotannon markkinoiduksi itse. Koska kysyntä ylittää tarjonnan etenkin sesonkiaikoina, ostan nautoja muilta tuottajilta ruhoina. Myös oman tilan naudat tulevat ostoina lihakauppaan.

Yhteistyö muiden nautatilojen, Paijan tilateurastamon, Vainion teurastamon ja Suomen lammasosiuuskunnan kanssa toi

mukaan myös sian-, lampaan- ja hevosenlihan ja kaikista lihalaaduista valmistettavat tuotteet.

Pieniä määriä tuotteita myydään paikallisten kauppaketjujen, kahden REKO-lähiruokapiirin ja laajemmalla alueella kiertävän muna-auton kautta. Muutama ravintola tilaa makkaroita.

Kauppaketjut ostavat tuotteet omini tiskeihinsä, samoin muna-auto. REKOn asiakkaat tilaavat tuotteet etukäteen Susannalta.

– Omat naudat teurastetaan Paijan tilateurastamolla Urjalassa ja Vainion teurastamolla Orimattilassa. Ne tulevat takaisin pääosin raakapaloiteltuina, samoin ostamani naudat. Leikkuun lihatiskiinkin teemme täällä. Vainiolta tulee ajoittain myös karitsanlihaa ja ruhoja, Paijalta viikoittain sian- ja hevosenlihaa.

Erottuminen ja kohdeasiakkaat

– Erottuminen muista ja tuotevalikoiman kohdentaminen tietyille asiakasryhmille on meillä tuottanut tulosta, hän miettii.

Markkinoinnissa lähiympäristön asukkaat ja pääkaupunkiseudulta tule-

vat mökkiläiset samoin kuin someyhteisö ovat hänen tärkein kohdeyleisönsä.

Jo Hirvilammen luomun tilamyynnissä Susanna huomasi, että maatilan toiminta kiinnostaa asiakkaita. Kiinnostuneille tarjottiin elämyksiä -mahdollisuus nähdä eläimiä, kuulla yksittäisistä eläimistä ja tilan tuotannosta. Oli avoimia ovia ja iltakävelyjä.

Samalla tuottajalle selvisi mitä, missä ja milloin kannattaa myydä ja millaisia muita tuotteita kohderyhmä halusi. Näin voitiin esimerkiksi ajoittaa teurastuksia, suunnitella tuotekokonaisuuksia ja tiedettiin lisätä palveluun reseptikirjoja ja tuotteita myyvien tilojen tilaesittelyjä asiakkaiden näkyville kauppaan ja someen.

– Halusin kertoa meistä tuotteiden myyjistä. Kaikilla tiloilla on erilainen tarina ja juuri se voi houkutella ostamaan tietyn tilan tuotteita.

Susanna neuvoo miettimään tarkoin koko naudan myynnin. Mistä saa tilalle sopivimmat ruhon leikkuu-, pakkaus- ja kuljetuspalvelut, millaisiin osiin ruho leikataan ja jalostetaanko pidemmälle esimerkiksi makkaroiksi? Millaisiin pak-

kauksiin pakataan? Miten vaikeammin markkinoitavat osat saa kuluttajalle asti?

Ennakkomyynti jo ennen teurastusta on ollut aiemmin omalle tilalle tärkeä oman rahaliikenteen hoitamisessa ja myynnin varmistamisessa.

– Kun eläin teurastetaan ja ruho käsitellään, kahden viikon päästä on oltava valmius maksaa jo tehty työ.

Katinalan lihakaupassa käsitellään naudan ruhot tuorelihatuotteiksi tai jauhetaan jauhelihaksi omissa tiloissa. Makkarat tehdään itse. Muutama tila toimittaa tuotteitaan valmiissa myyntipakauksissa pakasteena. Sian, lampaan ja hevosen ruhot leikataan ja osin pakataan myyntipakkauksiin teurastamojen lihanleikkaamoissa. Hevosen paistit käyvät palvaamossa.

Lihankäsittelyyn liittyvien töiden suunnittelu etukäteen tuo joustoa etenkin sesonkiaikoina ja toisaalta hiljaisempien aikojen työllistäjänä.

Tarkat laskelmat tarpeen

– Olen aina pitänyt numeroista. Minulla on sekä tilaan että lihakauppaan liit-

↑ Hiljattain kotia vaihtanut 4-vuotias kelpie Dani seuraa Susannaa joka paikkaan. Hirvilammen luomun naudat talvehtivat kahden tilan yhteisessä navetassa, jossa molemmilla tiloilla on omat ruokintakäytävänsä. Susanna lomittaa ajoittain toisen tilan eläinten hoitoa.

↗↗ Valttonen dokumentoi tarkkaan kaiken sekä tilaan että lihakauppaan liittyen.

↗ Hirvilammen luomussa on opeteltu tehokas laidunkauden aikainen laidunkierto. Ruohoruokinta onnistuu vuoden ympäri.

tyen excell -taulukot erilaisista talouteen, eläinten hoitoon, lihantuotantoon, myyntiin ja ostoon liittyvistä asioista, Susanna kertoo. – Lisäksi minulla on hyvä kirjanpitäjä.

Susanna muistuttaa lukujen tilakoh-taisuudesta. Esimerkiksi tuotantokustannuksiin vaikuttavat muutkin seikat kuin tuotantotavat, tilarakenne ja oma pääoma.

Tilan tietojen dokumentoinnin avulla hän muun muassa pysyy selvillä omien eläinten ruhopainosta, lihapainosta ja myyntiin tulevan lihan osuudesta. Tavoit-

teena on saada vastaavat tiedot sukulinjoittain avuksi myös karjan jalostukseen.

Lihakaupan liiketoimintaa varten rakennettiin oma kirjanpitojärjestelmä. Sen avulla saadaan vuosi- ja kuukausilaskelmat sekä sesonkien vaikutukset myyntiin ja työkaluja toiminnan optimointiin.

Taulukoinnin avulla hän voi laskea nopeasti esimerkiksi kilohinnan ostamalleen ruholle huomioiden kaikki myyntiin ja käsittelyyn liittyvät kulut kuten kuljetus, teurastus, markkinointi ja myynti, lihan vaatima säilytyskustannus, hävikki ja luut.

– Pystyn maksamaan tuottajalle reilun hinnan, koska tiedän tarkalleen omat kuluni, Susanna toteaa.

Toisaalta myös valmiiden lihatuotteiden myyntihinta on laskettavissa ottaen huomioon taloudellisesti kannattava myyntikate. Yrittäjä muistuttaa, että heiltä ei myydä pelkkää hyvälaatuista lihatuotetta vaan myös elämyksiä, aikaa, perinpohjaista tietoa tuotantotiloista ja henkilökohtaista asiakkaan kohtaamista.

Lihakauppaan poikenneelle Maiju Varjukselle tärkeitä ruoan raaka-aineiden valintakriteerejä ovat laatu, tuoreus, pai-

kallisuus ja tuotantomenetelmien läpinäkyvyys.

– Tällaisen erikoisliikkeen tarjonta on juuri sellaista, Varjus kiittelee. –Täällä tiedetään, mitä myydään. Kysymyksiini myytävistä tuotteista osataan ja halutaan vastata.

Häntä mietityttävät isompien kauppojen pitkät myyntiketjut ja moninaiset, osin vaikeaselkoiset alkuperämerkinnät, ellei niihin ole perehtynyt.

– Joskus huomaa vasta kotona, että kotimaiseksi luulemani tuote onkin peräisin jostain muualta ja vain pakattu Suomessa.

Neuvoja otetaan vastaan

Vaikka lihaliikkeen toiminnan ylösajo on vienyt Susannan uuden äärelle, hänen työnsä tilalla jatkuu entiseen tapaan. Susanna myös lomittaa toista tuottajaa, jolla on nautoja saman pihatön viereisellä käytävällä.

– Kaikkea ei tarvitse osata itse. Olen kiittolisena ottanut vastaan kokeneempien neuvoja, hän kiittelee. – Ja kun löytää ympärilleen itseään viisaampia, asiat sujuvat, Susanna nauraa. ♦

Elintarvikeketjussa tietoa kertyy välittäjille

– **HINNAT** määräytyvät markkinoilla.

Alkutuottajan osuuteen elintarvikkeen hinnoista vaikuttaa muun muassa kysynnän ja tarjonnan kohtaavuus. Neuvotteluvoimalla on myös iso vaikutus. Mitä heikompi tuottajan neuvotteluvoima on suhteessa kauppakumppaneihin, sitä vaikeampi on menestyä esimerkiksi sopimustuotannossa, arvioi lakimies **Kimmo Tammi** Maa- ja metsätaloustuottajain Keskusliitto MTK ry:stä.

Hän kuvaa elintarvikeketjun rakennetta tiimalasilla. Ylimpänä iso määrä tuottajia tarjoaa tuotteitaan ja samalla alempana oleva, lukumääräisesti harvakuusempi elintarviketeollisuus kerää tietoa heistä. Teollisuudelta tuotteensa hankkiva päivittäistavarakauppa tiimalasin kapeimmalla kohtaa saa tietoa sekä teollisuudesta että tuottajasta ja kerää vastaavasti tietoa kuluttajista ja heidän ostokäyttäytymisestään.

Näin pienellä määrällä elintarvikeketjun toimijoita on suurin tieto tuottajista ja kuluttajista, joten he voivat sekä hankinnoissaan että markkinoinnissaan käyttää saamaansa tietoa hyväkseen.

– Alkutuotannon neuvotteluasema jo elintarvikeketjun rakenteen takia on heikko, lakimies pahoittelee.

Alkutuotannon on vaikea vastata kysyntään, kun viljelyn ja tuotannon suunnittelun näkökulmasta ajankohtaista tietoa ei ole saatavilla, kun sitä tarvittaisiin. Neuvottelut kaupan tuleviin valikoimajaksoihin pääsemisestä käydään ajankohtana, jona tuotantopanoksia ei välttämättä ole vielä edes hankittu.

– Tuottajien näkökulmasta käytäntöön liittyy epävarmuutta, sillä he joutuvat kantamaan tuotantoon vääjäämättä kuuluvien sään ja biologisten prosessien riskit.

Toisaalta joissakin tapauksissa pitkät sopimukset luovat varmuutta jatkuvuudesta.

Kilpailulainsäädännön poikkeus

Kimmo Tammi kuitenkin muistuttaa, että tuottajan asemaa voidaan vahvistaa tuottajaorganisaatio-toimintamalla hyödyntämällä.

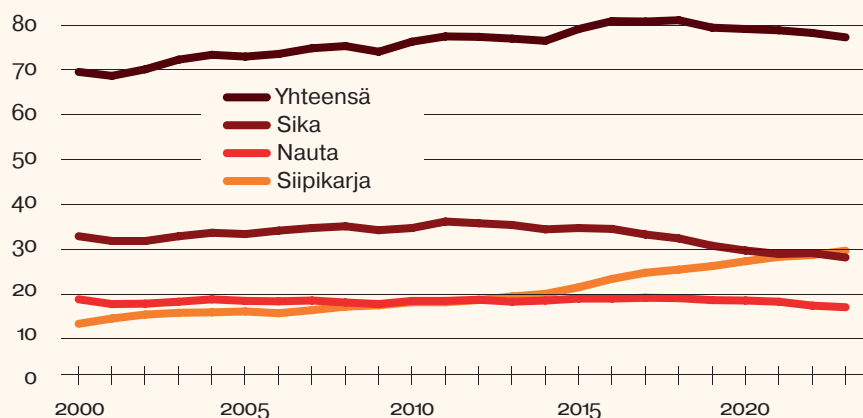
– Tuottajaorganisaatiot ovat lainsäädännön poikkeus, joka mahdollistaa keskenään kilpailevien toimijoiden syvemmän yhteistyön esimerkiksi tuotannon suunnittelussa ja ohjaamisessa, markkinoinnissa ja muussa menekinedistämisessä, hän toteaa.

Tämä poikkeus on mahdollistettu ainoastaan alkutuottajille. Millään muulla toimialalla, ei jalostajilla eikä kaupalla, ole vastaavaa mahdollisuutta poiketa kilpailulain säännöksistä.

Alkutuottajan tuloa parantaa ja asemaa vahvistaa myös teollisuuden menestyminen.

Elintarvikeviennin kasvaminen voisi tuoda lisäarvoa alkutuottajalle. Tuottajajärjestössä nähdään, ettei suomalaisen alkutuotannon vahvuuksia, esimerkiksi puhtautta ja EU-tasoa selvästi korkeampia tuotantostandardeja ole osattu hyödyntää tehokkaasti etenkin vientikaupassa.

Lihan kulutus henkeä kohti, kg/vuosi

Lähde: Luonnonvarakeskus

METSÄYRITTÄJÄ

– Metso-ohjelma on ollut hyvä. Kun soveltuvia kohteita tuli vastaan, kerroin maanomistajalle myös tästä mahdollisuudesta. Mikäli häntä kiinnosti suojele, sitä lähdettiin selvittämään, sanoo Janne Leppänen.

Monimuotoinen metsäpalveluyritys

Janne Leppäsen työn ja vapaa-ajan ympäristö on aina ollut metsä. Hänen yrityksensä tarjoaa Pohjois-Karjalassa metsäalalla monipuolisia palveluja niin yksityisille kuin viranomaisasiakkaillekin.

Yksinyrittäjä on tyytyväinen uravalintaansa, sillä tärkeä lintuharrastus solahtaa mukaan töiden lomaan. Lumettomana aikana riittää kiirettä.

Teksti: Johanna Heikkilä, kuvat: Esa Juntunen

METSÄLEPPÄ Oy:ssä työkohteet vaihtelevat puukaupasta vanhojen metsien suojeluinventointeihin ja lintukurssien pitämiseen.

– Olen erityisen tyytyväinen ammatinvalintaan ja yrittäjyyteeni, Joensuussa asuva metsätalousinsinööri **Janne Leppänen** tiivistää.

Minulle on kerrottu, että opettelun luke- maankin lintukirjasta. Kun olin kymmenvuotias, meillä oli kotimetsässä helmipöllön pesä. Juukalainen lintuasiantuntija **Hannu Lehtoranta** tuli rengastamaan poikasia.

– Hänestä tuli minulle sellainen oppi-isä niin lintu- kuin metsäalallakin. Toki kotiympäristön linnut opin suurelta osin isän kanssa.

Metsätaloutta ja ekologiaa

Janne alkoi suunnitella metsäalan opintoja jo lukioaikana.

– Opiskelin sekä perusmetsätaloutta että monikäyttöä ja ekologiaa Joensuussa.

Janne kertoo olevansa tyytyväinen erityisesti luontoasioita kouluttaneisiin opettajiinsa.

– Saimme uusinta tietoa silloin uudesta metsälain 10 pykälästä ja avainbiotoopeista.

Lintuharrastuskin syveni opiskeluaikana. Linnut on tunnistettava äänistä, mutta näköhavaintojakin tarvitaan.

– En ole koskaan harrastanut valokuvausta,

mutta ensimmäisellä palkallani hankin kauan haaveilemani kaukoputken. – Se oli kyllä kallis, mutta hyvä ja on edelleen käytössäni.

Jannen ura Metsäkeskuksessa alkoi Pohjois-Karjalan Metsäkeskuksessa ja jatkui myöhemmin Suomen Metsäkeskuksesta eriytyneessä OTSO-metsäpalveluissa.

– Valitsin aina, mikäli mahdollista, työnantajan tarjoamista koulutuksista erilaisia monimuotoisuuskoulutuksia. Töissä koulutettiin mm. sertifiointia, METSO-ohjelmaa ja liito-oravaan liittyviä asioita.

Hän nostaa tärkeän huomionsa esille. Pelkkä luentosaliopetus ei takaa asiantuntijuutta, sillä vuodenaajat tuovat omat haasteensa maastotyöhön.

– Kohteita joudutaan arvioimaan muulloinkin kuin hyvällä kelillä toukokuussa, pitää osata hommansa vaikka marraskuussa, kun on hämärää ja kasvit lehdettömiä.

Myös linnuston kartoittaminen vaatii monipuolista tietoa ja taitoa.

– Opin paljon, kun sain aikanaan työkehariksi jo aiemmin tutuksi tulleen metsätaloudeninsinööri Hannu Lehtorannan. Hän teki lintuasiantuntijana petolintujen ja metsätalouden yhteensovittamiseen liittyviä neuvontatöitä, sekä muita luonnonhoidon asiantuntijatehtäviä.

Janne työskenteli 10 vuotta Pohjois-Karjalan Metsäkeskuksessa ja 5 vuotta OTSO metsäpalveluissa.

Vanhempia ja varttuneempia metsiä on vähän ja tämä näkyy petolintukantojen pienenemisenä. Janne kertoo, että 20 vuotta sitten kuuli yöllä 10–15 helmipöllöä, nyt 1–2. Tämä viirupöllö osoittautui hyväkuntoiseksi.

Monipalveluja luontolähtöisesti

- Matkailu, metsänhoito, metsänomistajaneuvonta, omaisuudenhoito ja kiinteistöt, puukauppa
- Luontokohdeselvitykset (mm. Metso-ohjelma-kohteet)
- Linnustoselvitykset
- Toimialue: Pohjois-Karjala

– Päätyöni oli metsäsuunnittelu ja OTSO:ssa puukauppa- ja metsänhoito-palvelut. Tein myös määräaikaisen suojelutyön inventointeja.

Kun Metso-ohjelma käynnistettiin, alkoi yhteistyö Elyn kanssa.

– Ely osti meiltä kohteiden arviointeja.

Työuransansa aikana Janne suoritti Tampereella ammattikorkeakoulussa monitavoitteisen metsänhoidon erikoistumisopinnot. Siellä hän pääsi perehtymään metsien jatkuvaan kasvatukseen, riistanhoitoon ja virkistymetsien hoitoon.

Oma yritys käyntiin rivakasti

Ajatus omasta yrityksestä kypsyi vähitellen.

– Irtisanoudun OTSO:n palveluksesta ja perustin oman yrityksen Metsäleppä Oy:n 2017. Asiakaskuntaakin löytyi läheltä. Oli sellaisia asiakkaita, jotka sanoivat heti, että sinä hoidat jatkossakin heidän metsäasiat.

Ensimmäiset tilaustyöt olivat metsäsuunnitelmien päivitystöitä ja pian mukaan tulivat vapaaehtoisen METSO:n suojeluinventoinnit.

– Ely-keskukselle olin aiemmin tehnyt näitä inventointeja, joten yhteistyö jatkui sujuvasti.

Hänellä on useita asiakkaita, joille tehdään asiat avaimet käteen -periaatteella. Työ on luottamuksellista ja kiinnostavaa.

– Hoidan asiakkaan puukaupat, rai-vaan taimikot, haen avustukset. – Joidenkin kanssa töitä on koko ajan, joillakin on vuosia ettei tehdä mitään, sitten tulee puukauppa ja seuraavaksi teen hänelle taimikon hoitoa. Luontokartoitukset kaa-voittajille, metsäsuunnittelu ja tila-arviot ovat Metsälepän keskeisiä palvelutuotteita. Omistajat ikääntyvät, joten tila-arviota tarvitaan paljon sukupolvenvaihdosten tai perunkirjoitusten vuoksi.

Eräs tila-arviointien teettäjä on myös Luonnonperintösäätiö. Metsänomistajat tarjoavat palstojaan säätiölle eri toivein. Heistä osa lahjoittaa, osa haluaa oikean kauppahinnan, osa muodollisen korvauksen.

– Teen näihin kohteisiin maastokäyntejä ja osan arvioinneista voin tehdä

METSO – Etelä-Suomen metsien monimuotoisuuden toimintaohjelma

- METSO:n avulla yksityiset metsänomistajat voivat suojella metsiänsä monimuotoisuutta. Metsänomistaja voi suojella metsäänsä joko määräajaisesti tai pysyvästi tai toteuttamalla luonnonhoitotöitä. Nykyinen ohjelma jatkuu vuoteen 2025 ja on saamassa jatkoa 2026.
- Metsänomistajalle METSO:n kaksi periaatetta ovat merkityksellisiä:
 - METSO on metsänomistajalle täysin vapaaehtoista.
 - Valtio maksaa METSO-ohjelman mukaisesta suojelusta ja luonnonhoidosta korvausta.
- Ohjelmassa suojellaan metsiä, jotka ovat luonnonarvoiltaan monipuolisia ja eliölajien elinympäristöinä erityisen arvokkaita. Tällaisia metsäisiä elinympäristötyyppejä on arvioitu olevan kymmenen erilaista.

Lähde: metsonpolku.fi

Vanhuksille tarkoitetun perhehoitokodin lähimetsään valmistuu ulkoilureitti entisen sähkölinjan paikalle. Janne teki virkistysmetsän harvennushakkuun periaatteella, että reitin varrella riittää katseltavaa. – Linnunpönttöjäkin nikkaroititiin ikäihmisten kanssa. On mukavaa ajatella, että syrjäkylillä asuneet saavat nauttia lähimetsästä myös vanhetessaan.

etänä, hyödyntäen metsävara-aineistoja, Leppänen kertoo.

Ojitettujen soiden ennallistamista varten Janne tekee linnustonhavinnoiteja. Uutena asiakkaana mukaan on tullut osuuskunta Lumimuutos. Kohteet karotetaan keväällä, parhaan laulukauden aikaan.

– Lähden aamuyöllä neljän aikaan liikkeelle, ennen auringonnousua. Aamun työt ovat ohi puolen päivän maissa. Sitteen on tauko. Alkuillasta voi olla lähtö yölaulajien kartoitukseen. Pidän havainnoista tarkkaa kirjanpitoa.

Metsänomistajien moninaisuus

Metsänomistajia pyritään usein lokeroimaan iän tai asuinpaikan mukaan. Lukuisat työkohteet ja talosta taloon kulkeminen ovat tutustuttaneet Jannen laajaan kirjoon eri tavoitteisia metsänomistajia.

– Kaikki yleistykset menevät pieleen. Ihmisen arvoja ei voida tietään ulkoisen määrittelyn, kuten asuinpaikan mukaan.
 – Sanoisin, että asiakkaistani merkittävä

osa on monitavoitteisia, eli he toivovat metsänkäsittelyssä huomioitavan keskimääräistä enemmän luontoarvoja. Asiakas haluaa perustaa suojelualueen, mutta yhtä lailla hänelle tehdään jatkuvan kasvatuksen hakkuuta tai aukkoja.

– Luonnonsuojeluhenkiset metsänomistajat ovat kasvava omistajaryhmä ja nykyisessä vastakkainasettelun maailmassa on erittäin hyvä, että niin on. – Olen jopa sanonut keskustelua virittääkseni, että metsäomistuksen pirstaloituminen on hyvä ja kannatettava asia! Se varmistaa, että kuka tahansa voi olla metsänomistaja ja hoitaa tai olla hoitamatta omaansa kuten tahtoo.

Janne näkee tässä työtilaisuuksiakin.

– Jos leimikko rajautuu metsälain 10§:n puroon, niin rajausta ei laitetaakaan lain vaatiman minimin mukaan. Tehdään se leveimpänä mahdollisena ja sellaisena, jolle löytyy perusteet haettaessa alueelle metsätalouden ympäristötukea 10 vuoden määräaikaasuojeluun.

Metsäleppä toteuttaa myös koulutuksia.

– Olen pitänyt lintuharrastuskursseja Valamon luostarin opistossa muutamana keväänä.

– Kun **Juha Miettinen** järjestää rengastajakursseja, niin sieltä on tullut harjoitteilijoita mukaan linnustoselvityksiini. Pääsiäisenä tarkistimme viirupöllön pesän. Siellä oli 5–6-vuotias emo, joka on jo kolmasti pesinyt.

Sesonkitöihin Janne on työllistänyt ajoittain henkilön esimerkiksi laskutusosuuskunnan kautta. Viimeksi hän hankki kaksi työntekijää 4H:n kautta ja onkin ollut tyytyväinen ratkaisuunsa.

– Yhdistys hoiti työnantajavelvoitteet ja he kulkivat omatoimisesti autolla kohteeseen.

Maastokautena huhti–syyskuussa yrittäjän lomat ovat satunnaisia. Työt rauhoittuvat marraskuulle tultaessa. Jos työpäivä näyttää lyhemmältä, Janne ottaa suunnan harrastuksensa eli lintujen pariin.

– Tällainen vapaus sopii minulle hyvin. Olen tyytyväinen ammatinvalintaani. ♦

HENKIVAKUUTUS EI OLE VAIN RIKKAILLE

Kalevan pariturva
METOn jäsenedulla

*Esimerkki jäsenetuhinnasta: 200 000 € korvaussumma
METOn 30-vuotiaalle jäsenelle ja hänen puolisolleen.

22€
eur/kk*

Henkivakuutus maksaa vähemmän kuin luulet.
Voit vakuuttaa myös puolisosi yhteisellä pariturvalla – riittää, että toinen teistä on jäsen.

Hyödynnä ainutlaatuinen jäsenetusi:
kalevavakuutus.fi/meto

Kalevan asiamiehenä toimii If Vahinkovakuutus Oyj.
Suomen sivuliike. If hoitaa Kalevan myöntämien Primus-
vakuutuksiin liittyvän asiakas- ja korvauspalvelun.

METOn
jäsenedulla

772 vakuutettua henkeä

387 eur vuosittainen säästö ka.

A
L
E
N
N
U
S

-56%

A
L
E
N
N
U
S

Kalevavakuutus.fi | 150
VUOTTA

Viimeinen vuosi

LOKAKUUSSA Meton toisen edustajiston kausi päättyy. Neljä vuotta sitten mainitsin, että tulevaisuuden kannalta tämä kausi olisi yksi Meton historian tärkeimmistä. En kuitenkaan silloin osannut kuvitella, millaisen myllerryksen tulisimme kokemaan.

Heti kauden alussa osa Meton jäsenistä sai ikävän uutisen, kun OTSO Metsäpalvelut Oy hakeutui konkurssiin ja henkilöstön työsuhteet irtisanottiin. Varsinainen turvallisuuden tunteen romahtaminen koko Euroopassa tapahtui, kun Venäjä hyökkäsi Ukraina. Puun tuonti Venäjältä lopetettiin, mutta samalla tarvittiin raaka-aineita kotimaan investointeihin. Tämä johti siihen, että erityisesti puunhankintaan ja energiaratkaisuihin keskittyvät yhtiöt vahvistivat rivejään ennennäkemättömillä rekrytoinneilla.

Metsäteollisuuden sopimusosalalla yleissitova työehtosopimus päättyi, jonka jälkeen siirryttiin yrityskohtaisiin työehtosopimuksiin. Samalla UPM ilmoitti yksipuolisesti Metolle, ettei se enää tee työehtosopimusta toimihenkilöille. Jou-

En kuitenkaan silloin osannut kuvitella, millaisen myllerryksen tulisimme kokemaan.

lukuussa 2023 selvisi Metsäkeskuksen ja Metsähallituksen muutosneuvotteluiden tulos – se oli tyrmistyttävä: metsäalalta katosi noin 200 työpaikkaa.

Keskustelu metsien käytön hyväksyttävyydestä on muutunut kauden aikana. Polarisoituneessa metsäkeskustelussa vastakkainasettelu on lisääntynyt ja puheenvuorot koventuneet. Samalla tilannetta käytetään piittaamattomasti poliittisena lyömäaseena.

Tänä vuonna maan hallituksen lainsäädäntövalmistelut ja muut työelämään liittyvät toimet ovat olleet myrkyä kaikille työntekijöille. Viimeisimpänä esimerkinä on hallituksen päätös poistaa ammatti-liittojen jäsenmaksujen verovähennysoikeus vuoden 2026 alusta. Myös TES-neuvotteluissa on huomattu, että paljon julkisuutta saanut vientiteollisuuden ratkaisu on neuvotteluiden edetessä valitettavasti näyttäytynyt ennemmin katonan kuin lattiana.

Metossa jatkamme kuitenkin edunvalvontatyötä jäsentemme hyväksi ja pienenä liittona toimintamme on ketterää. Neuvomme ja tarjoamme juridista apua silloin, kun sitä tarvitset. Lisäksi koulutetut yhdys- ja luottamusmiehemme auttavat paikallisesti eri työpaikoilla. Olemme täällä sinua varten!

Hyvää kesää!

Det sista året

OKTOBER avslutas mandatperioden för Metos andra representantskap. För fyra år sedan nämnde jag att denna period skulle bli en av de viktigaste i Metos historia med tanke på framtiden. Då kunde jag dock inte föreställa mig vilken omvälvning vi skulle komma att uppleva.

Redan i början av perioden fick en del av Metos medlemmar ett tråkigt besked när OTSO Metsäpalvelut Oy gick i konkurs och personalens anställningar sades upp. Den verkliga känslan av otrygghet i hela Europa uppstod när Ryssland anföll Ukraina. Importen av virke från Ryssland stoppades, men samtidigt behövdes råvaror för investeringarna i hemlandet. Detta ledde till att särskilt företag med fokus på virkesanskaffning och energilösningar förstärkte sina led med rekryteringar i en omfattning vi aldrig tidigare sett.

Inom skogsindustrins avtalsbransch upphörde det allmänt bindande kollektivavtalet, varefter man övergick till företagsvisa avtal. Samtidigt meddelade UPM ensidigt till

Då kunde jag dock inte föreställa mig vilken omvälvning vi skulle komma att uppleva.

Meto att de inte längre kommer att ingå kollektivavtal för skogsexperterna. I december 2023 blev resultatet av omställningsförhandlingarna vid Skogscentralen och Forststyrelsen klara – resultatet var chockerande: cirka 200 arbetsplatser försvann från skogsbranschen.

Diskussionen gällande skogar och skogsbruk har förändrats under perioden. I den polariserade skogsdebatten har motsättningarna ökat och tonläget hårdnat. Samtidigt utnyttjas situationen hänsynslöst som ett politiskt slagträ.

Under detta år har regeringens lagstiftningsförberedelser och andra åtgärder som berör arbetslivet varit dyster läsning för alla arbetstagare. Det senaste exemplet är beslutet att slopa avdragsrätten för fackföreningsavgifter från början av 2026. Även i kollektivavtalsförhandlingarna har det märkts att den mycket omtalade lösningen inom exportindustrin tyvärr visat sig fungera som ett tak snarare än ett golv.

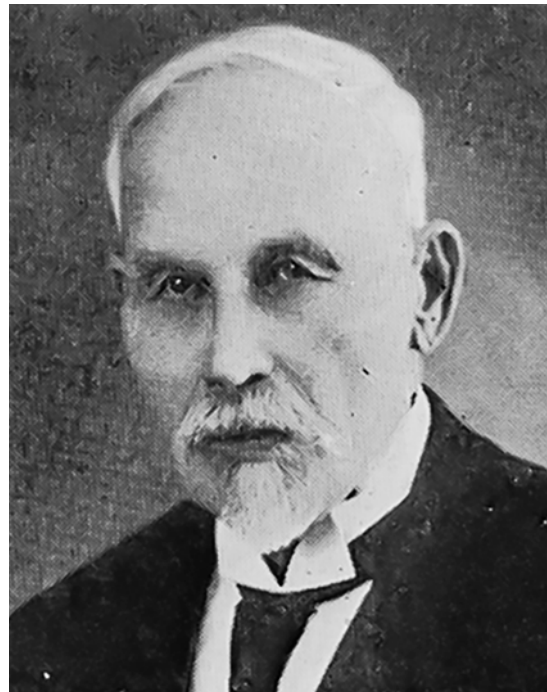
På Meto fortsätter vi ändå vårt intressebevakningsarbete för våra medlemmars bästa, och som ett litet förbund är vår verksamhet smidig. Vi ger råd och erbjuder juridisk hjälp när du behöver det. Dessutom hjälper våra utbildade förbindelse- och förtroendemän lokalt på olika arbetsplatser. Vi finns här för dig!

Trevlig sommar!

Stefan Borgman

puheenjohtaja, METO – Metsäalan Asiantuntijat
ordförande, METO – Skogsbranschens Experter
stefan.borgman@luva.fi, 040 1588 815

← Järjestön viimeinen perustajajäsen Juho J. Katajamäki siirtyi erätulilta kaukametsän taakse korkeassa 99-vuoden iässä 1976. Hän oli valmistunut Evolta 1899. Metsämies-lehden päätoimittaja 1912–1916. Kunniajäsen 1936.

← Järjestön ensimmäinen puheenjohtaja Juho–Kallio 1907–1908, sihteeri 1912–1916. Ensimmäinen kunniajäsen Elias Koljosen kanssa 1920.

Metsäasiantuntijoiden

Meton ensiaskeleet vaativat kovaa ja intohimoista yrittämistä. Ilman näitä sinnikkäitä metsämiehiä järjestömme matka olisi katkennut heti alkuunsa.

METSÄNVARTIJOITA kehoitettiin lehti-ilmoituksessa saapumaan Hämeenlinnaan 26. kesäkuuta 1895. Tarkoituksena oli perustaa ”Metsänvartijaseura”. Kokouksen koollekutsujana ja puheenjohtajana toimi Kirstulan kartanon metsätönnjohtaja **Kaarlo Aleksanteri Vägg** (myöh. Vasama). Harmillisesti kokoukseen saapui vain muutamia miehiä. Uusi seura päätettiin kuitenkin perustaa ja sääntöjä laatimaan valittiin viisimiehinen toimikunta.

Senaatti ei kuitenkaan vahvistanut sääntöjä. Tehtiin uusi hakemus, mutta senaatti hylkäsi myös sen.

Joulukuussa 1900 **Juho Jaakko Katajamäki**, joka ei tiennyt aiemmista perustamisyrityksistä, kirjoitti Uudessa Suo-

mettaressa, että ”Eikö olisi jo aika perustaa metsänvartijaliitto?”. Kirjoitus sai vastakaikua ja Orismalan kartanon metsävouti ja maatalouskoulujen metsätalouden opettaja **Elias Koljonen** kirjoitti iloitsevana siitä, että ”tämä metsämiehille tärkeä kysymys oli lopultakin otettu julkisesti tarkasteltavaksi”.

Kirjoittelu herätti huomiota metsänvartijoiden keskuudessa eri puolilla maata. Isonkyrön Orismalassa, nuorisoseurojen talolla kokoonnuttiin 21. kesäkuuta 1901. Laadittiin sääntöehdotus, joka perustui Hämeenlinnan kokouksen sääntöihin. Nyt esitys järjestön nimeksi oli ”Metsänvartija Liitto”.

Näitäkään sääntöjä senaatti ei hyväksynyt. Senaattia lähellä olevan virkamiehen vihjeestä nimi muutettiin ”vähemmän vaaralliseksi”. 13. syyskuuta 1906 senaatti lopultakin vahvisti ”Suomen Metsänhoitoammattimiesyhdistyksen” säännöt, 11 vuoden yrittämisen jälkeen.

Järjestön ensi askeleet

Ensimmäiseksi Suomen Metsänhoitoammattimiesyhdistyksen eli SMHA-

MY:n puheenjohtajaksi valittiin 51-vuotias ”ikäpresidentti” **Juho Kallio** vuonna 1907. Jo seuraavana vuonna puheenjohtajaksi valittiin ”tulisieluinen metsänhoitoaateen levittäjä” Elias Koljonen. Koljosen sytyttävä esiintyminen innosti jäseniä liittymään järjestöön. Huolimatta siitä, että hän puhui enemmän lempiaiheestaan metsänhoidon edistämisestä kuin järjestön pulmakysymyksistä, kuten taloudellisten etujen valvonnasta.

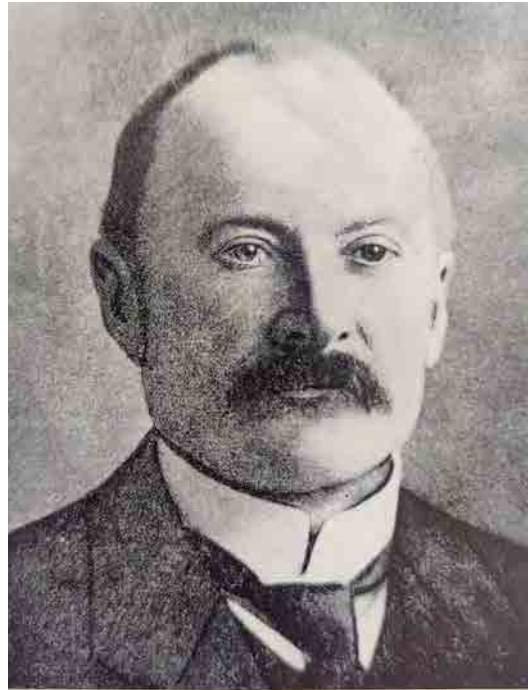
Suunniteltiin ja järjestettiin tapahtumia, juhlia ja retkeilyjä, joiden yhteydessä pohdittiin ammattikuntaa koskevia kysymyksiä. Heinäkuussa 1910 pidettiin Kuopiossa vuosikokous ja metsäpäivät. Lipuilla, köynnöksillä sekä metsäaiheisilla maalauksilla koristettuun saliin kerääntyi jopa 120 henkeä. Vuosikokous 1911 pidettiin Viipurissa, missä retkeiltiin Monrepossa ja Uudenkirkon lehtikuusi-
puistossa.

Kuopiossa kohonnut innostus kuitenkin laantui. SMHAMY:n ja Suomen Metsänhoitoyhdistys Tapion samanaikaiseksi sovittuun kokoukseen Kouvolaan saapui vain 18 miestä. Näytti siltä, että jäsenet

↑ Järjestöme isä Kaarlo Vasama (ent. V ägg). Kunniajäsen 1935.

→ Tulieluinen puhuja ja järjestön toiminnan varsinainen käynnistäjä Elias Koljonen. Puheenjohtajana 1908–1918. Kunniajäsen 1920. Kuoli vain 58-vuotiaana 1922.

”Yhteistoiminta vaatii, että jokainen metsänhoitoammattimies liittyy jäseneksi Suomen Metsänhoitoammattimiesyhdistykseen, voidaksemme suuremmalla yksimielisyysvoimalla kehittää ja kasvattaa työvoimiamme työhön metsätaloutemme hyväksi maassamme.

Ja jos koskaan, niin nyt juuri metsänhoitomiehiltä vaaditaan yksimielisyyttä toimiessaan metsähoidon eduksi, sillä koko metsänhoidollinen toiminta horjuu monenmoisten kansallisten epäitsekäiden taantumusvirtauksien vaikutuksesta.

Kaikki ylös yhtenä miehenä siis metsänhoitoa valvomaan!”

Elias Koljonen, Pori. Metsämies-lehti 1909–1910

historia, osa 2

toivoivat enemmän toimintaa palkkaus- ja muiden etukysymysten piirissä. Mahdollisuudet tähän olivat kuitenkin rajoitetut, sillä nuoren yhdistyksen järjestöllinen voima ja vaikutusvalta oli heikkoa. Uudessa Suomettaressa **Hugo Hietakari** kirjoitti vuonna 1912 ehdottaen ammatiliiton perustamista. Kirjoitus lainattiin Metsämies-lehteen ja toimitus liitti kirjoituksen perään toteamuksen, että ajatus oli kannatettava.

Organisaatiota rakennetaan

Järjestön piirijakoon oli ilmennyt jäsenistön keskuudessa halu ja aikaisin. Ensimmäinen Satakunnan haaraosasto perustettiin jo 10. marraskuuta 1909. Tämä oli luonnollisesti porilaisen Elias Koljosen ansiota. Ensimmäiset haaraosaston säännöt hyväk-

syttiin Lahdessa 2. huhtikuuta 1910. Mutta alun innostuksen jälkeen toiminta laantui ja elettiin monta pimeää vuotta.

Kuopion laulujuhlille vuonna 1914 kokoontuneet metsämiehet keskustelivat metsälakehdotuksesta, jossa metsänvartijat oli jätetty ilman oikeutta matkakorvaukseen. Toisena tärkeänä aiheena oli haaraosaston perustaminen Kuopioon. **Kaarlo Kunnas** kutsui 1915 koolle perustavan kokouksen. Osanottajia saapui vähän ja mieliala pyrki painumaan alas. **Tapani Huplin** sytyttävien sanojen ansiosta usko yhdistyksen tulevaisuuteen kuitenkin palautui, innostus kohosi ja yhdistys perustettiin.

Kuopion osasto jatkoi toimintaansa vauhdikkaasti. Pian myös Pohjois-Karjalan yhdistys perustettiin innolla, ja jottokunnassa mukana oli jopa myöhempi Liettuan kunniakonsuli. Mutta tämänkin yhdistyksen toiminta laantui hetimiten. Vuonna 1917 sihteeriksi valittiin **Eemeli Kaltiainen**, 28-vuotias metsäammattimies, josta myöhemmin tuli yksi metsämiesten yhteistoiminnan huomattavimmista ja epäitsekäimmistä uurastajista.

Oma julkaisu näki päivänvalon 1909, kun Metsämies-lehden ensimmäinen numero ilmestyi. Lehti sai alkuaikoina osakseen kirpeääkin arvostelua, joka loukkasi niitä, jotka käsikirjoituspulasta kärsien koettivat pitää pystyssä taloudellisesti kannattamatonta lehteä. Onneksi jäseniltä ja ulkopuoleltakin saatiin kiitosta, ja lehti nähtiin tärkeäksi osaksi toimintaa. Lehdelle perustettiin kannatusyhdistys 1912 ja haettiin arpajaislupa. Lehten toimittaminen siirtyi Tampereelta innokkaalle Pohjois-Savon yhdistykselle ja päätoimittajaksi valittiin Tapani Hupli.

Kansalaissota oli repivää aikaa ja metsämiehiä menetettiin. Olojen rauhoittuessa kansalaissodan jälkeen toiminta vilkastui ja paikallisyhdistyksiä perustettiin vilkkaasti. SMHAMY:stä alettiin muokata keskusjärjestöä paikallisyhdistyksineen. Keskusjärjestö määritteli ammattikunnan palkat ja ajaisi voimakkaasti metsätyönjohtajan etukysymyksiä. Lokakuun 27. päivänä 1919 hyväksyttiin uudet säännöt ja ”Metsämiesten Keskusseura” oli syntynyt.

Teksti: Tiina Eklund, kuvat: Meto

Näytti siltä, että jäsenet toivoivat enemmän toimintaa palkkaus- ja muiden etukysymysten piirissä.

Iloinen osallistujajoukko. Tilaisuuteen osallistui opiskelijayhdistysten hallituslaisia ja puheenjohtajia ympäri Suomen niin ammattikorkeakoulusta, kuin yliopistostakin.

Metsäalan nuorten vaikuttajien akatemiassa opittiin viestintätaitoja

METON järjestämä Metsäalan nuorten vaikuttajien akatemia keräsi Helsinkiin yli 20 korkeakouluopiskelijaa ympäri Suomen. Paikalla oli metsäalan opiskelijayhdistysten puheenjohtajia ja hallituslaisia niin ammattikorkeakouluista, kuin yliopistostakin.

Tapahtuman yhteistyökumppanina oli Metsämiesten Säätiö. Koulutuksen pääteemana oli viestintä ja vaikuttaminen, jota käsiteltiin kahden päivän mittaisessa tilaisuudessa monelta eri kantilta.

Ensimmäisenä päivänä Procom viestintäorganisaation toimitusjohtaja **Jarno Forssell** opasti kuulijoille keinoja työstää viestiään siten, että se kiinnostaa muita. Lisäksi käytiin läpi sitä, miten olla hyvä haastateltava niin kameran edessä, kuin lehdessäkin.

Ensimmäisenä päivänä paikalla kävi myös kansanedustaja **Hanna Räsänen** ja

Koulutus oli pääosin toiminnallista tekemistä isommissa ja pienemmissä ryhmissä, joissa ratkottiin ongelmia ja keskusteltiin ahkerasti.

Tuomas Kettusen avustaja **Mikko Männikkö**. Hänen kanssaan keskusteltiin siitä, miten lähestyä päättäjiä oman vies-

tinsä kanssa ja millä keinoilla saa oman viestinsä paremmin läpi.

Toisen päivän koulutusaiheet keskittyivät esiintymiseen ja videoihin. Näyttelijä ja kouluttaja **Katja Joutsijoen** johdolla käytiin esiintymiskoulutusta improvisaation keinoin. Iltapäivällä **Toni Konsti** ja **Victor Planson** Fiid Oy:stä kertoivat lyhytvideoiden maailmasta pääpainon ollessa erityisesti TikTokissa ja Instagramissa. Fiidin kädenjälkeä voit nähdä esimerkiksi VR:n Matkalla-sometilin videoissa.

Ilari Pirttilä Metsämiesten Säätiöstä piti koulutuksen loppupuheenvuoron Säätiön toiminnasta, metsäalan tutkimuksesta, sekä yleisemmin ajankohtaisista asioista.

Tapahtuma tulee saamaan jatkoa vuoden 2026 alkupuoliskolla. Kiitos vielä kaikille mukana olleille ja Metsämiesten Säätiölle!

Teksti ja kuvat: Jani Akkanen

Tiina Eklund

Meton hallituksen puheenjohtaja Stefan Borgman (vas.) ja Meton edustajiston puheenjohtaja Juha Mäcklin.

Meton edustajisto kokoontui viimeisen kerran

METON hallinnon nelivuotiskausi on päättymässä. Meton edustajisto piti viimeisen kokouksensa Mikkeliissä perjantaina 25. huhtikuuta.

Meton uusi hallitus ja edustajisto tulevalle nelivuotiskaudelle valitaan 2. lokakuuta ja uusi edustajisto pitää ensimmäisen kokouksensa 3. lokakuuta.

Tule mukaan Meto Jazz -jäsentilaisuuteen Poriin lauantaina 19.7.!

Vietämme rentoa iltapäivää metolaisten ja hyvän musiikin parissa

Aika: 19.7. klo 14–18 (klo 16–18 on mahdollisuus saunomiseen) **Paikka:** Saikka – Porin Opiskelijatalo, Antinkatu 7, 28100 Pori

Arvomme kaksi lippua 19.7. konserttiin kaikkien 24.6. mennessä ilmoittautuneiden kesken. Liput luovutetaan tilaisuudessa.

Ilmoittaudu viimeistään 24.6. metsa@luva.fi tai skannaamalla oheinen qr-koodi, niin osaamme varata tarpeeksi tarjoi-luja. Mukaan voit ilmoittaa yhden avecin.

Pori Jazzin ohjelmaan voit tutustua heidän kotisivuillaan www.porijazz.fi/fi/ohjelma/

TERVETULOA!

METO – Metsäalan Asiantuntijat ja METO Lounais-Suomi

Meton jäsentilaisuudessa keskusteltiin hyvässä hengessä aiheesta ja sen vierestä. Paikalla oli laajasti jäsenkuntaa ympäri Suomen.

Lapin Metsätalouspäivät ja Meton jäsentilaisuus

LAPIN 65. Metsätaloustapahtumat järjestettiin Rovaniemellä 3.-4.4.2025. Tapahtuma keräsi Lappialan salin täyteen metsäväkeä niin Lapista, kuin kauempaakin. Päivien teemoina olivat mm. miten ympäristövastuu toteutuu metsätaloudessa, metsänomistajien moninaisuus ja mahdollisuudet Lapissa sekä yrittäjät vastuullisen metsäalan edistäjinä.

Metolla oli perinteiseen tapaan jäsentilaisuus ensimmäisenä päivänä ennen iltatilaisuutta. Kerroimme ajankohtaisia asioita tulevista uudistuksista, sopimuskielloksesta ja viestinnästä. Metosta paikalla olivat **Ilpo Puputti** ja **Jani Akkanen**.

Virallisen osuuden ohessa juttua riitti myös vähän kevyemmän metsäalasta ja kuluneen päivän aiheista. Meton 130v juh-lavuoden kunniaksi tarjolla oli myös kakkua, sekä keskustelua ihmisten omista Meto-muistoista.

Teksti ja kuvat: Jani Akkanen

Meton uusi hallinto valitaan syksyllä

NYT kun jäsenyhdistystemme hallitusten valinnat on saatu tehtyä, pureudutaan seuraavaksi siihen, miten Meton liittohallitus ja edustajisto valitaan seuraavalle nelivuotiskaudelle. Valmistelu on jo käynnissä yhdistyksissä ja työ huipentuu lokakuun alussa sopimusalojen kokouksessa.

Liiton toimielimet ovat ylintä päätösvaltaa käyttävä edustajisto ja toimeenpanevana elimenä liittohallitus. Meton edustajisto ja hallitus ovat molemmat kattava läpileikkaus metolaisesta kentästä niin varsinaisten jäsenten, kuin muidenkin jäsenryhmien osalta.

Meton edustajisto nimetään sopimusalojen kokouksessa

Meton sopimusalojen kokous järjestetään lokakuussa 2025. Kokouksessa Meton sopimusalat, alueyhdistykset, yrittäjäyhdistys ja opiskelijayhdistys nimeävät

sääntöjen mukaisesti edustajistoon varsinaiset jäsenet ja heille varajäsenet.

Toimipaikkaosastot ja edustajiston kokoonpano

Toimipaikkaosastot (TPO) ovat metolaisen omia, työnantajakohtaisia yhdistyksiä. Sopimusalat koostuvat yhdestä tai useammasta toimipaikkaosastosta. Edustajiston paikkajako perustuu eri jäsenryhmien edustuksellisuuteen ja jäsenmäärään Meton sääntöjen mukaisesti.

Kukin sopimusala ja Meton yrittäjäyhdistys nimeävät edustajistoon yhden edustajan kutakin alkavaa 200 edustamaansa jäsentä kohti. Lisäksi alueyhdistyksistä valitaan yksi edustaja alkavaa 4000 jäsentä kohti ja liiton opiskelijajärjestö MEOLista yksi edustaja.

Liiton toimielinten tehtävät

Edustajisto vastaa Meton pidemmän aikavälin strategisista linjauksista sekä valvoo ja seuraa hallituksen toimin-

taa. Liiton toimintaa johtaa liittohallitus, johon kuuluu liiton puheenjohtaja ja kaksitoista varsinaisen edustajiston valitsemaa varsinaista jäsentä. Liittohallituksen tehtävänä on johtaa liiton toimintaa liiton sääntöjen ja edustajiston tekemien päätösten mukaisesti.

Uuden hallinnon toimikauden aloitus

Edustajisto aloittaa toimikautensa heti valintojen jälkeen. Edustajiston ensimmäinen kokous on järjestäytymiskokous, jossa valitaan toimijat Meton liittohallitukseen. Lisäksi tämän kokouksen päätösasiana on liittohallituksen puheenjohtajan valitseminen (eli liiton puheenjohtajan).

Toisessa kokouksessaan marraskuussa, edustajisto vahvistaa Meton toiminnan linjat ja strategian seuraavalle kaudelle 2025-2029. Kokouksessa käydään myös läpi liiton toimintasuunnitelmaa ja budjettia vuodelle 2026.

Teksti ja kuva: Ilpo Puputti ja Jani Akkanen

Syksyllä 2025 aloittavan edustajiston paikkajako

Metsäteollisuus	5
Metsänhoitoyhdistykset ja taimituotanto	4
Metsähallitus	2
Metsäkeskus	1
Kunnat	1
Valtio	1
Metsäpalvelujen Metsäasiantuntijat	1
Bioenergia Neova	1
Riistakeskus	1
Alueyhdistykset	2
METO Yrittäjät	1
Opiskelijayhdistys	1
YHTEENSÄ	21

Meton taskukalenteri

JÄSENETUIHIN kuuluu Meton taskukalenteri. Voit tilata tai perua taskukalenterin tulon itse sähköisesti: www.luva.fi/metsaasiantuntijat ja oikealla ylhäällä "METO e-asiointi" – tai voit ilmoittaa asiasta Meton jäsenistöassistentti Anne Marttiselle: anne.marttinen@metsaasiantuntijat.fi tai p. 040 7610 416.

Jos olet tyytyväinen nykyiseen tilanteeseesi kalenterin saamisen osalta, sinun ei tarvitse tehdä mitään.

Mikäli haluat perua tai tilata vuoden 2026 taskukalenterin tulon osaltasi, tee ilmoitus viimeistään maanantaina 16.6.2025.

Syntymäpäivät Meton Metsäkalenteriin 2026

HYVÄ Meton jäsen! Oletko täyttämässä ensi vuonna pyöreitä vuosia? Meton omaa taskukalenteria tehdään paria kaa ja julkaisemme siinä 50, 60, 70, 75, 80, 85, 90, 95 ja 100 vuotta täyttävien jäsenten syntymäpäivät, mikäli saamme jäseneltä luvan merkkipäivän julkaisuun.

Ilmoitathan meille viimeistään maanantaina 16.6.2025, jos haluat merkkipäiväsi Meton taskukalenteriin 2026: sähköpostiin maaret.pesonen@metsaasiantuntijat.fi tai kirjeellä osoitteeseen: METO – Metsäalan Asiantuntijat ry, Taskukalenteri, Mikonkatu 8 A, 5. krs, 00100 Helsinki

Ilmoita viestissä selkeästi: etu- ja sukunimi, syntymäaika ja kotikunta, jonka haluat näkyvän taskukalenterissa, sekä lisätietona halutessasi esim. "matkoilla", "en juhli" tai "perhepiirissä".

Paljon Onnea merkkipäiväsi johdosta! Toivottaa Meto

Suomen Metsäurheiluliitto ry. – Metsätaitokisat kesä 2025

KILPAILUKALENTERI löytyy Suomen Metsäurheiluliiton kotisivuilta osoitteesta smul.fi kohdasta metsätaitokisat. Kalenteria päivitetään kisa-kauden edetessä.

Tervetuloa kisailemaan!

METO – Metsäalan Asiantuntijat ry (Meto) on 130-vuotias metsä- ja luonnonvara-alan asiantuntijoiden edunvalvontajärjestö. Jäseniä meillä on noin 5000 ja he työskentelevät luonnonvara-alalla metsäasiantuntijoina, suunnittelijoina, esimiehinä, työnjohtajina, puun osto- ja korjuutehtävissä, metsänhoidon tehtävissä, toiminnanjohtajina, toimistonhoitajina, neuvojina, luonnonhoidon tehtävissä, opettajina ja asiantuntijoina, muissa johtotehtävissä sekä itsenäisinä yrittäjinä. Myös metsäalan opiskelijat ovat Meton jäseniä.

Haemme joukkoomme NEUVOTTELUPÄÄLLIKKÖÄ

Edellytämme sinulta järjestöosaamista, työehtosopimusten, työelämlainsäädännön ja sopimuskäytännön tuntemusta, kokemusta neuvottelutoiminnasta, esiintymis- ja johtamistaitoa sekä paineensietokykyä.

Arvostat metsäalaa ja sen toimijoita. Metsäalan työkokemus kentällä ja kielitaito katsotaan eduksi.

Olet yhteistyökyinen ja sosiaaliset valmiutesi ovat hyvät. Sinulla on kyky tuottaa tekstiä ja hoitaa viestintää itsenäisesti sekä mahdollisuus joustavaan ajankäyttöön ja matkustamiseen.

Toistaiseksi voimassa olevan työsuhteen alkamisaika on viimeistään 1.11.2025.

Tarjoamme sinulle viihtyisän työpaikan Aikatalossa Helsingin ydinkeskustassa, hyvän työyhteisön, mahdollisuuden toteuttaa osaamistasi laajasti ja kouluttautua lisää tehtävässäsi sekä hyvät työsuhte-edut. Tehtävässä on mahdollisuus etätöihin.

Lähetä vapaamuotoinen hakemuksesi palkkatuomuksineen sähköpostitse 22.6.2025 mennessä osoitteella: mirka.posio@metsaasiantuntijat.fi

Lisätietoja tehtävästä antaa puheenjohtaja Stefan Borgman, puh. 040 1588815

Meto

www.luva.fi/metsaasiantuntijat

METO Häme ry:n jäsenille

Kesäretki Itä-Suomeen

Lusto-Koli-Bomba 1–3.8.2025

Lähtö pe 1.8. klo 8.00 Hämeenlinna Wetteri, klo 9.00 Tampere linja-autoasema.

Perjantaina vierailu Lustossa sekä risteily Saimaalla Paul Wahl-höyrylaivalla, ruokailu laivalla. Yöpyminen hotelli Kruununpuisto.

Lauantaina aamupalan jälkeen tutustuminen Punkaharjun puulajipuistoon, Kolin kansallispuistoon sekä majoittuminen Bomba-talolla sekä illallinen.

Sunnuntaina aamupalan jälkeen kotimatalla Mekaanisen musiikin museo Varkaudessa ja ajo Mikkelin kautta kotiin, matkalla lounas.

Matkan hinta, Meton jäsenet 375 e/ hlö, opiskelijajäsenet 275 e/hlö ja muut 475 e/hlö. Majoittuminen 2h/huone, yhden hengen huone-lisä 105 €. Hinta sisältää ohjelmassa mainitut kohteet ja ruokailut, bussin ja muut kuljetukset.

Ilmoittautumisen yhteydessä ilmoita mahdolliset ruoka-ainerajoitteet väliaikatarjoilua varten. Ilmoittautumiset 25.6.2025 mennessä. Sähköpostitse metoasiantuntijat.hame@gmail.com tai samppa.notko@gmail.com

Lisätietoja: Samuli Notko puh. 0400 205995

Suunnitteletko lomaa? – Katso jäsenedut!

Järvisydän Saimaan rannalla tarjoaa luksusta ja luontoelämyksiä

Majoittua voit lasikattoisessa Maisemasviittissä, ulkoporeammeella varustetussa Panoramaviittissä tai huvilassa. Luontoaktiviteetteja löytyy ympäri vuoden. Päivän päätteeksi voit rentoutua tunnelmallisessa kylpylän DaySpassa. Lisätietoja ja varaukset: <https://www.jarvisydän.com/meto/>

Käytössäsi ovat myös nämä kohteet:

Viking Line, Eckerö Line, Sokos-hotellit, Ikaalinen Spa & Resort, Suomen Hostelli-järjestö, Primehotels, Greenstar-hotelliketju, Hotelli Verso, Ylläs-Agrola, Strawberry – Kämp Collection Hotels, Arctic Chalets & Apartments Sokosti

Lisätietoja: www.luva.fi/metsaasiantuntijat/jasenedut/ tai qr-koodilla.

Mitä metsässä juuri nyt.

**Tilaa Metsälehdden uutiskirje, niin pysyt ajan tasalla.
Maksuton uutiskirje kerran kuussa.**

metsalehti.fi/uutiskirje

Metsälehti

Polku omaan metsään

Tv-reality Savotta on yksi Martta Fredriksonin suosikeista.

4 parasta ja vaikuttavinta

30 vuotta täyttävä Suomen Metsäsäätiö edistää suomalaista metsäelinkeinoja rahoittamiensa hankkeiden kautta.

Suomen Metsäsäätiö on metsäelinkeinojen puolesta puhuja. Metsäsäätiö myöntää apurahoja lasten ja nuorten, tutkimuksen, vaikuttajaviestinnän ja metsäluonnon hankkeisiin. Metsäsäätiön toimitusjohtaja **Martta Fredrikson** valitsi neljä suosikkiaan säätiön tukemista hankkeista.

1. Kaikki kuutoset metsään

Metsäsäätiön juhluvuoden hanke Kaikki kuutoset metsään tavoittelee kokonaisen ikäluokan metsäretkien järjestämistä. Hanketta koordinoi Suomen Metsäyhdistys.

”Metsässä käyminen ei ole enää lapsille itsestään selvää, sillä yhä useampi asuu kaupungissa. Metsäsäätiön tuen avulla uudet sukupolvet saavat mahdollisuuden innostua metsistä”, Fredrikson sanoo.

Muita merkittäviä koululaishankkeita on 4H:n koululaisten metsäpäivät ja säätiön omat kuljetusapurahat. Retkien lisäksi säätiön rahoittaman Metsävisan parissa on pähkäillyt yhteensä yli miljoona koululaista.

2. TV-reality metsäalan ammattilaisista

Huhtikuussa Nelosella ja Ruudussa alkanut seurantareality Savotta kertoo metsäammattilaisista. Fredriksonia viehättää sarjan lempeä kerronta.

”Savotta avaa suurelle yleisölle metsässä työskentelevien arkea. Pääsemme seuraamaan lähietäisyydeltä motokuskien, metsäasiantuntijoiden ja -yrittäjien elämää. Sarja tuo uudella tavalla esiin metsäalaa ja -elinkeinoja.”

Metsäsäätiö rahoitti jo ohjelman pilottijaksoa. Tuki ratkaisi sen, että ohjelma saatiin valtakunnalliselle tv-kanavalle.

Martta Fredrikson toteaa, että parhaiden hankkeiden valinta oli vaikeaa. Esimerkiksi Metsäsäätiön rakastama puurakentaminen olisi ansainnut maininnan. Myös vaikuttajaviestinnän hankkeita on rahoitettu paljon. ”Metsäsäätiö on vuosien saatossa rahoittanut useita monumentaalisia puurakennuksia, esimerkiksi Lahden Sibelius-talo ja Tiedeakeskus Pilke Rovaniemellä”, hän sanoo.

Kuva: Vilma Issakainen

3. Tutkimus nosti esiin hakkuuvuodon EU:sta

Vaikutusvaltainen hakkuuvuototutkimus osoitti EU:n metsä- ja ilmastopolitiikan haasteet. Professori Maarit Kallion tutkimushankkeen alustavista tuloksista (2024) ilmenee, että hakkuiden vähentäminen EU:ssa lisäisi hakkuita muualla maailmassa merkittävästi ja metsäteollisuuden taloudelliset hyödyt siirtyisivät pois EU:sta.

”Päätäjille ja yhteiskunnalliseen keskusteluun tarvitaan jatkuvasti uutta tietoa.”, Fredrikson muistuttaa.

4. Hiidenportti-verkkopeli villitsi

Metsäsäätiö innostuu uusista avauksista. Aikaansa edellä oli Hiidenportti-verkkopeli (2001). Se keräsi Ilta-Sanomien mukaan ”addiktoituneen fanikunnan” jo parissa viikossa. CD-romilla julkaistu peli yhdisti metsätaloutta, kansanperinnettä ja sci-fiä.

”Hiidenporttia kysytään meiltä yhä, mutta romput ovat valitettavasti loppu. Metsäsäätiön sydän sykkii innovatiivisille hankkeille, jotka tavoittavat ihmisiä kullekin ajalle sopivalla tavalla”, Fredrikson sanoo.

Varat kertyvät lahjoituksista

Metsäsäätiön varat kertyvät pääosin vapaaehtoisesta menekinedistämismaksusta. Esimerkiksi 10 000 euron pystykautta metsänomistaja lahjoittaa Metsäsäätiölle 20 euroa (0,2 %) ja puunostaja saman summan. Lahjoitus on vero-vähennyskelpoinen.

”Lahjoittamalla Metsäsäätiölle mahdollistat metsäalan yhteistä tulevaisuustyötä.”

SUOMEN METSÄSÄÄTIÖ

Agrologien edut aina etusijalla

Agrologien Liiton perustamisesta lähtien toiminnassa näkyi vahvasti jäsenkunnan ammatillisten etujen ajaminen aina 70-luvulle saakka. Vaikka olemme läpi historian ollut yleisiä etuja ajava järjestö, palkkaus ja koulukunnan ammatilliset asiat ovat olleet myös vahvasti osa toimintaa.

Teksti: Esko Lappalainen, Anne Laitinen

LIITON panos agrologien työmarkkina-asoiden hoitamiseen oli 1970-luvulle saakka melko suuri varsinkin maatalousneuvonnan puolella. Koulukunnan levittäytyessä yhä moninaisemmille työaloille on työsuhteeseen liittyvien etujen ajaminen vähentynyt. Osaltaan siihen on vaikuttanut työehtosopimusten neuvottelujärjestelmän muuttuminen.

1970-luvulla oli esillä ajatus liiton kehittämisestä ammattijärjestöksi, mutta silloin katsottiin jäsenten edustavan niin monia aloja, ettei niistä olisi saatu vaikuttamiskelpoisia edunvalvojia. Innottomuuteen edunvalvojaliiton kehittämiseen lieene vaikuttanut yrittäjien suuri osuus jäsenistössä. Näin ollen päätettiin pysyttäytyä agrologien yleisen tason etuja valvovana koulukuntajärjestönä.

Jotta työehtoneuvottelut voitaisiin käydä työnantajien kanssa normaalilla tavalla, päättivät yleisneuvontajärjestöjen palveluksessa ja vastaavissa muissa tehtävissä, mm. sokeritehtaiden palveluksessa, toimivat agrologit perustaa vuonna 1962 erillisen agrologien ammattiyhdistyksen nimeltä Toimihenkilöagrologit – Tjänstemannaagro-

logerna ry:n (nyk. Maaseutuneuvonnan Tekniset Toimihenkilöt MATT ry).

Vuodesta 1974 kuntien maataloussihteereinä toimivien agrologien palkka-asioita hoiti Kuntien Maataloussihteerit ry (myöh. Maaseudun Kehittäjät ry), joka oli Jytyn kautta STTK:n jäsen. Maaseudun Kehittäjät ry on purettu 2021.

ELY-keskusten maaseutuosastojen (entisten maatalouspiirien, sittemmin TE-keskusten) palveluksessa olevat agrologit perustivat 1974 oman yhdistyksen, Maataloushallinnon Agrologit ry:n (myöhemmin Elinkeinohallinnon Asiantuntij

jat ry). Elinkeinohallinnon Asiantuntijat ry on lakkautettu 2020.

Oma työttömyyskassa hoiti jopa 1000 agrologin asioita

Agrologien heikko työllisyystilanne 1960-luvun lopulla johti Agrologien Työttömyyskassan perustamiseen vuonna 1970. Sen tarkoituksena oli jäsentensä keskinäisellä vastuulla säännöissä määrätyn ehdoin myöntää jäsenilleen työttömyyden heitä kohdatessa työttömyysavustuksia. Enimmillään työttömyyskassaan liittyneenä oli noin tuhat palkkatoimessa olevaa agrologia.

Kassan hoitaminen Liiton toiminnanjohtajan sivutyönä kävi ylivoimaiseksi 1990-luvun lamavuosien voimakkaasti lisääntyneen työttömyyden vuoksi. Työttömyyskassalain muutos pakotti pienet kassat yhdistymään, sillä täysimääräistä valtionapua annettiin vain yli 8000 jäsenen kassoille. Kassa fuusioitui Metsäalan toimihenkilöi-

Taitomestaruuskilpailut vuonna 1983.

Agrologien Liiton arkisto

den työttömyyskassan kanssa vuoden 1997 alusta. Uudeksi nimeksi tuli Perusalojen toimihenkilöiden työttömyyskassa (myöh. Luonnonvara-alojen työttömyyskassa). Kun tämänkin kassan jäsenmäärä lähestyi 8000 jäsenen rajaa, se fuusioitui vuoden 2006 alussa Maa-, meri- ja metsäalojen työttömyyskassaan. Toiminta jatkui vuoteen 2015 saakka, jolloin kassa fuusioitui Julkisten- ja yksityisten alojen toimihenkilöiden työttömyyskassaan (Julkis- ja yksityisalojen työttömyyskassa JYTK). JYTK ja Työttömyyskassa Statia sulautuivat JATTK-työttömyyskassaan 1.1.2021, jolloin syntyi Aaria-työttömyyskassa.

Agrologien työttömyyskassan johtajana toimi 30.6.1992 saakka **Kauko Manila** ja sen jälkeen **Esko Lappalainen** vuoden 1996 loppuun saakka.

Kiinteistökauppoja

Liiton toimisto sijaitsi toiminnanjohtajan asunnossa 10 vuotta vuodesta 1946 alkaen.

Liiton Fredrikinkatu 71:stä ostama huoneisto oli asuinhuoneisto, johon vallitsevan kovan asuntopulan vuoksi ei saanut sijoittaa toimistoa. Toiminnanjohtaja muutti asuntoon päävuokralaisen ominaisuudessa ja sitoutui ottamaan toimiston kotiinsa.

Vuonna 1956 liitto osti varsinaisen toimistokaksion Eerikinkatu 24:stä. Siellä toimittiin 31 vuotta, jonka jälkeen toimisto muutti liiton toimistokolmioon Kivelänkatu 1:een ja Eerikinkadun huoneisto laitettiin vuokralle. Vuokratuoton heikennyttyä Eerikinkadun huoneisto myytiin vuonna 2005. Liitto myi Kivelänkadun huoneiston vuonna 2006, kun liiton toimiston muutti Meton vuokralaiseksi Hietalahdenkadulle.

Maatalousteknikkojen yhdistys osti lomakodin Tyrvännöstä v. 1947. Parin vuoden kokemuksen pohjalta lomakoti todettiin yhdistykselle aivan liian suureksi ja se myytiin nopeasti pois.

Liitto osti Heinolan maalaiskunnassa sijaitsevan Kuuhanmäen metsäkiinteistön vuonna 1966. Kauppahinta oli 40 000 markkaa. Vähä Katisjärven rannalle rakennettiin jäsenten käytettäväksi saunamökki kahden vuoden päästä. Hankkeen toteuttamista helpotti useiden agrologiveljien antama aineellinen ja rahallinen tuki.

Kuuhanmäessä majoitustiloina toimii edelleenkin Jämsästä vuonna 1968 siirretty yksikerroksinen aitta, jonka lahjoitti agrologi **Martti Kauppila**. Kaksikerroksinen aitta siirrettiin Perniöstä vuonna 1974 ja pystytettiin nykyiselle paikalleen seuraavana vuonna. Sen lahjoittivat agrologi **Simo** ja **Ulla Saura**.

Monet agrologiryhmät ja yksityiset agrologit perheineen ovat pistäytyneet nauttimaan kesäisestä oleskelusta luonossa sekä talkootyöstä kauniin järven tuntumassa. Agrologien yhteisöllisyys on heijastunut Kuuhanmäessä aina. Agrologiveljien ja -sisarten lisäksi paikka on ollut

Agrologien Liiton arkisto

Talkooväki ahkeroinnassa v. 1975 Simo Sauran lahjoittaman aitan pystytyksessä Kuuhanmäessä. Saura istumassa kuvassa.

Raimo Rahkonen (vas), Kari Mulli (nyk. Pitkälä), Pauli Rätty ja Seppo Koskensalo olivat ensimmäiset Helsingin yliopiston maatalous-metsätieteellisessä tiedekunnassa opiskelleet agrologit. Lehtileike: Maaseudun Tulevaisuus 28.3.1974.

vahvistamassa myös kokonaisten perheiden, jopa sukujen, yhteisöllisyyttä tarjoamalla mahdollisuuden yhteiseen aikaan.

Metsämaita on ostettu Heinolan maalaiskunnan Lusin kylästä Katisjärven tila 12 ha vuonna 1966 sekä jo aiemmin Hyvinkäältä Liitto-tila (87 ha) vuonna 1956 sekä siihen liittyvänä alueena Haililan tila Tuusulasta (14,5 ha) v. 1963. Muutoksia pinta-aloissa on tapahtunut maakauppojen yhteydessä. Hyvinkään palstasta on myyty 4 ha Päijänne-tunnelin louhoskiven varastointialueeksi ja 2,5 ha asuinrakentamiseen.

Agrologien Säätiö

Varojen saamiseksi maatalousteknikkojen jatkokoulutukseen ja vaikeuksiin joutuneiden teknikkojen ja heidän perheittensä auttamiseksi perustettiin 1953 Maatalousteknikkojen Säätiö (myöhemmin Agrologien Säätiö).

Säätiön peruspääomaksi Maatalousteknikkojen Liitto antoi 50 000 markkaa. Säätiöllä on lisäksi käyttörahasto, johon lisätään peruspääoman korot ja muu säätiön tuotto. Säätiön hoidossa on agrologi, tohtori **Hans Kalmin** lahjoittaman peruspääoman turvin perustettu jatkokoulutusrahasto sekä maanviljelysneuvos **Vilho V. Savolaisen** rahasto.

Vuodesta 1965 lähtien säätiö kartutti omaisuuttaan painotuotteita ja lasiesineitä myymällä.

Säätiölain muuttuessa Agrologien Säätiö purettiin 26.4.2019. Sen toiminta, kuten agrologituotteiden myynti ja stipendien jakaminen, siirtyivät Agrologien Liiton alaisuuteen.

Yhdistykset vaalineet toveruutta ja yhteisten asioiden hoitoa

Jäsenyhdistykset ovat läpi liiton historian vaalineet toveruuden ylläpitoa ja yhteis-

ten asioiden hoitoa.

Yhdistykset järjestivät 60–70 -luvuilla yleisiä kokouksia ja useita kymmeniä illanviettoja ja juhlia vuosittain. Lisäksi pidettiin esitelmää ajankohtaisista maatalousym. aiheista, ja näitäkin saattoi olla vuosittain lähes 50. Lisäksi yhdistykset ovat aktiivisesti järjestäneet erilaisia kursseja. Esimerkiksi vuonna 1949 maatalousteknikkojen puhujakursseja oli Suomen Puheopiston myötävaikutuksella peräti 16.

Jäsenyhdistykset ovat läpi historiansa tehneet luontevasti aktiivista yhteistyötä.

Agrologi-lehdessä 3/1970 kerrottiin Etelä-Karjalan ja Mikkelin läänin agrologien yhteisestä tutustumismatkasta Metsä-Saimaan tehtaisiin Lappeenrannassa. Karjalassa kun oltiin, niin illan mittaan savolaisille opetettiin myös Kyykkä-pelin alkeita.

Samaisessa lehdessä uutisoitiin Pohjois-Kalotin agrologeilla olleen pilkkiihdot Pudasjärvellä. Kainuu ja Lappi eivät

Aikajana 1953–1992

1953 Kenties maailman ensimmäiset maataloudelliset taitokilpailut Kuortaneen Urheiluopistolla Etelä-Pohjanmaan maatalousteknikkojen järjestämänä 26.9.

1962 Toimihenkilöagrologit ry - Tjänstemannaagrologerna rf perustetaan neuvontajärjestöjen toimihenkilöiden edunvalvojaksi

1963 Hailila-kiinteistön osto Tuusulasta

1965 1641 jäsentä. Liitto asettuu vastustamaan uusien opistojen perustamista, mutta puoltaa koulutusmäärien kohtuullista lisäämistä.

1955 Taitokilpailut kesäpäivien yhteyteen

1956 Liitto-kiinteistön osto Hyvinkäältä.

1961 Pentti Kärjen kausi toiminnanjohtajana päättyy ja Kauko Mannila aloittaa.

1966 Liitto ostaa Kuuhanmäki- ja Katisjärvi -kiinteistöt Heinolan maalaiskunnasta

Agrologien Liitto ry:n ansiomerkit vastaanottivat Kajaanissa 1985 kunnallisneuvos Juho Eemeli Partanen, Pertti Karjalainen, talousneuvos Huuko Hyvönen, Uuno Pöllänen, Veikko Rusanen ja Olavi Rätty. He ovat toimineet Kainuun Agrologit ry:n hallinnossa.

Taitomestaruuskilpailut käynnissä v. 1975 kesäpäivillä.

tuolloin saaneet edustajia paikalle Oulun viedessä voiton ennen Koillis-Pohjan agrologeja.

Esimerkiksi 70-luvulla jäsenyhdistykset järjestivät toistakymmentä alueellista taitokilpailua, joista osa yhteistyössä naapurialueen agrologiyhdistyksen kanssa. Agrologiyhdistysten järjestämissä tapahtumissa on ollut useita paikallisia sponsoreita.

Jäsenyhdistysten matkat ulkomaille ovat olleet myös osa toimintaa. Esimerkiksi Kanta-Hämeen agrologit retkeilivät kesä-heinäkuun vaihteessa 1961 silloisessa Leningradissa 30-henkisellä ryhmällä tutustuen muun muassa meijerin toimintaan.

Kesäpäivät todellinen voimainkoitos

Jäsenyhdistysten todellinen voimainkoitos ovat olleet kesäpäivät ja taitomestaruuskilpailut. Liiton historian kirjoista ei harmil-

lisesti löydy tarkkoja kesäpäivien kävijämääriä, mutta kulta-aikaan 70-luvulla niihin osallistui jopa 300 henkilöä. Kesäpäivien taitokilpailuineen järjestäminen on ollut jäsenyhdistyksille merkittävä ponnistus, mutta onnistunut tapahtuma on myös kartuttanut toimintavaroja hyvällä taloudellisella tuloksella. Osallistujat tavoittelivat mainetta ja kunniaa monipuolisilla ja laaja-alaisilla tehtävillä.

Vuodesta 1955 aloitettu kesäpäivien järjestäminen on työllistänyt vuorolleen kutakin jäsenyhdistystä noin 20 vuoden välein. Ainoastaan yhdistyksistä pienin, nyttemmin lakkautettu Koillis-Pohja, oli pienen jäsenmääränsä vuoksi kierrosta vapautettu.

Maan ja kenties maailman ensimmäiset maataloudelliset taitokilpailut Kuortaneen Urheiluopistolla pidettiin 26.9.1953. Etelä-Pohjanmaan maatalousteknikkojen yhdistyksen johtomiehet olivat tällaista kilpailua suunnitelleet ja kärkeimieheksi

sen toteuttamisessa asettui Etelä-Pohjanmaan Säästöpankkiliiton toiminnanjohtaja Aatos Ojapуска.

Kyse oli alun perin kilpailusta, johon sisältyi agrologeille soveltuvia ammatillisia tehtäviä, ja jossa otettiin selvää osanottajien taidoista ja tiedoista sekä henkisestä vireydestä ja hölkkäkunnosta.

1955 oli tässä kilpailulajista saatu jo niin myönteiset kokemukset, että valtakunnalliset mestaruuskilpailut järjestettiin jatkossa kesäpäivien yhteydessä.

Taitokilpailun ohjesääntöä on muokattu monet kerrat. Vuonna 1972 käyttöön otetussa luetellaan tehtävät seuraavasti: a) aika 12 pistettä, b) viljelymaan kartoitus ja pinta-alan laskeminen 10, c) kasvi-tehtävät 15, d) metsätehtävät 13, e) maalausten tuntemus 10, f) arvioimistehtävät 10, g) tietotehtävät 30. Yhteensä 100 pistettä.

Nämä ylimalkaiset nimikkeet eivät lukijoille paljasta läheskään kaikkia niitä

1971 Agrologien työtoimiyksissä perustetaan, Maatalouden Tekniikkien Keskusliiton toiminta lakkaa.

1973 Ensimmäiset neljä agrologia aloittavat jatko-opintonsa Viikissä.

1974 Kuntien Maataloussihteerit ry ja Maataloushallinnon Agrologit ry perustetaan em. aloilla työskentelevien edunvalvojiksi, jolloin Agrologien Liiton toiminta muuttuu ammatillisaatteelliseksi.

1985 2518 jäsentä.

1987 Uusi laki ammatillisista oppilaitoksista ja maatalousalan oppilaitoksia koskeva asetustuvat voimaan 1.8.

1991 Kauko Mannilan toiminnanjohtajakausi päättyy.

1968 Saunamökin rakentaminen ja Jämsästä siirretyn yksikerroksisen Martti Kauppilan lahjoittaman aitan pystytys talkoovoimin Kuuhanmäkeen. Syyskuun 7. päivä vietettiin tupaantuliaisia.

1975 1966 jäsentä. Kuuhanmäen kaksikerroksinen aitta pystytetään. Aitta tuodaan Perniöstä ja sen lahjoittavat Ulla ja Simo Saura.

1992 Esko Lappalainen aloittaa toiminnanjohtajana. Kiinteistö Oy Ylläs-Agrola perustetaan.

Mauno ja Eeva-Liisa Pentin perhealbumi

Agrologien Liiton arkisto

Kolme toiminnanjohtajaa. Edustajiston kesäkokous on juuri vahvistanut Esko Lappalaisen valinnan toiminnanjohtajaksi vuonna 1991 ja hänen toimintakautensa alkoi vuoden 1992 alusta. Vas. Kauko Mannila, Pentti Kärki ja Esko Lappalainen.

Mauno Pentin ja Sulo Törmäsen perhe juhannuksen vietossa Kuuhanmäessä 70-luvulla.

hienouksia, joita kilpailutehtäviin on keksitty sisällyttää. Kilpailun toimitsijoiden ja tehtävien valmistelijoiden lukumäärät antavat kuvan siitä, että kysymyksessä oli todella vaativa kilpailu, jossa punnittiin paitsi osanottajien taitoja myös järjestelijöiden organisointikykyä. Vuoden 1975 kilpailuun toimitsijoita osallistui seuraavasti:

Taitokilpailutoimikunta: puheenjohtaja, sihteeri, tuloslaskennan johtaja ja ratamestari 4 henkilöä. Ajanottajat ja lähettäjät 4. Kartoitus 3. Kasvitehtävät; kasvien tunnistaminen ja kasvinsuojelu 6. Metsätehtävät 5. Maalajien tunnistaminen 3. Arvioimistehtävät; työvälineet, koneet ja laitteet ja niiden osat, pinta-alan ym. arvioimistehtävät 4. Tietotehtävät; tuotantotekniikka, kustannuslaskelmat ja suunnitelmat, maatalous- ja yleistietous, oikeakielisyys 7. Tuloslaskenta 6. Yhteensä 42 henkeä.

Vuonna 1960 ratkottiin kilpailu myös agrologien naisten keskuudessa Aatos Ojapuskan laadittua säännöt heille soveltuvaa tehtäväkilpailua varten. Kilpailulaeiksi valittiin terveydenhoito, vaatetus, ruokatalous, luonnontuntemus, taideharastukset, taloudellisuus jne. eli yhteensä 10 tietoveikkaustehtävää. Naisten mittolöön osallistuivat myös agrologien puoliset.

Taitokilpailujen merkitys ei ole rajoittunut vain oman joukon virkistämiseen

ja jännäämiseen. Monet tahot ovat ottaneet mallia agrologien taitokilpailuista, joten niiden välillinen merkitys on ollut tuntuva maatalousväelle kautta maan.

Viimeiset taitokilpailut järjestettiin vuonna 2012 Joensuussa.

Suuri rooli maaseudun ja talouselämän kehittämisessä

Agrologien Liiton pitkäaikainen toiminnanjohtaja Esko Lappalainen kuvasi koulukuntamme merkitystä yhteiskunnalle maatalousopetuksen 175-vuotisjuhlassa 2015 seuraavasti:

Maatalousteknikkojen ja agrologien rooli suomalaisen maaseudun ja talouselämän kehittämisessä on ollut suuri. Maataloustuotantomme on kasvanut voimakkaasti hyvin pitkälti ruohonjuuritasolla toimineiden maatalousneuvojen

Liiton puheenjohtajat

1959–1976	Mauno Jussila kansanedustaja, Maaria
1977–1992	Einari Nieminen kansanedustaja, Huittinen
1993–2002	Markku Vuorensola kansanedustaja, Lempäälä
2003–2012	Heikki Kanninen elinkeinopäällikkö, Puolanka
2013–2018	Antti Rantakangas kansanedustaja, Haapavesi
2019–	Leea Sangi maatalousyrittäjä, Liminka

ansiosta. Maatalousopistojen aloittamisen aikoihin traktorit olivat maataloilamme vielä harvinaisia, mutta agrologit on ollut tärkeä joukko suomalaisten maatalojen koneistamisessa. Liittomme tunnuksesta kuhilas kuvaa kypsyntä satoa ja sen alla oleva ratas teknistyvää maataloutta. Agrologit ovat tehneet tuloksesta työtä sekä sadon, että suomalaisen maatalouden teknistymisen eteen. Maatalousopiston suorittaneiden työn tulokista ovat hyötynneet maatalousyrittäjien ohella myös maataloustuotteita jalostavien yritykset, maatalouskauppa ja maatalouskoneteollisuus. Agribisnes on ollut tärkeä osa koko talouselämäämme.

Maatalouskoulutuksella on ollut myös yhteiskunnallista vaikutusta. Maatalouden ammattiasioiden lisäksi opetuksessa on ollut yleissivistävää sisältöä. Suuri on se agrologien joukko, joka ”kouluja käyneenä” on valittu hoitamaan paikallisten ja valtakunnallisten yhteisöjen ja yritysten luottamustehtäviä. Agrologit ovat olleet myös luotettuja koko kansan edusmiehiä. Kymmenen vuotta sitten heitä oli eduskunnassa kuusi. Huippu oli vuonna 1962 aloittanut eduskunta, johon valittiin 15 agrologia. ♦

Lähteet: Agrologien Liiton 50-, 75- ja 90-vuotishistoriikit, jotka perustuvat Olavi Linkolan kokoamaan materiaaliin Esko Lappalaisen täydentämänä

Kurkijoen maatalouskoulujen historia

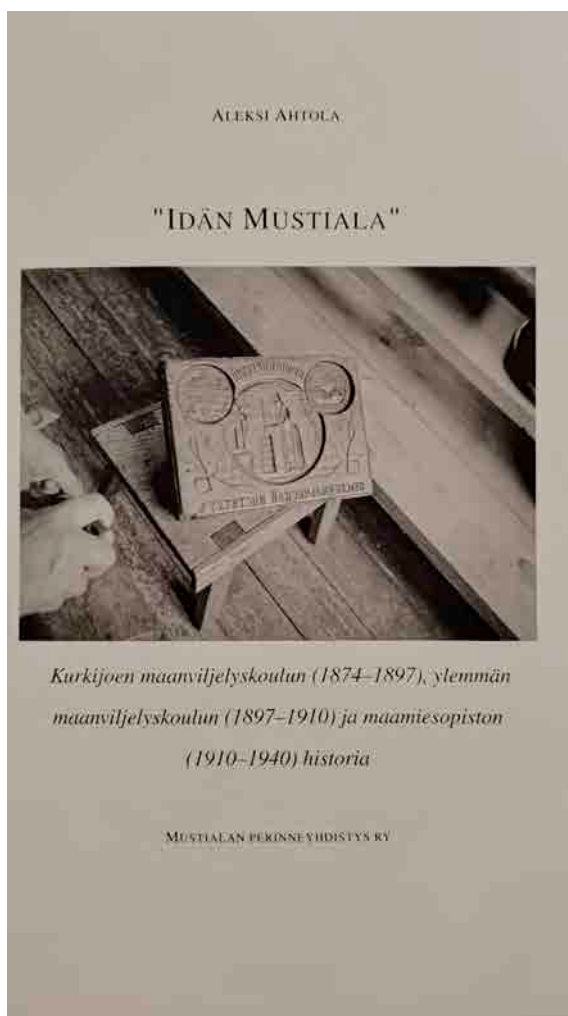
TOHTORI Aleksi Ahtolan helmikuussa julkaistu kirja "Idän Mustiala" selvittää Kurkijoen maanviljelyskoulun, ylemmän maanviljelyskoulun ja maamiesopiston 66-vuotisen historian. Kirja on merkittävä teos, joka valottaa näiden jo melkein unohdettujen oppilaitosten roolia ja vaikutusta suomalaiseen maatalouskoulutukseen. Kirjassa kerrotaan Mustialan ja Kurkijoen itä-länsi-hengessä käymästä paremmuuskilpailusta, jossa Mustialaa selkeästi nuorempi Kurkijoki oli innokkaana haastajana, vaikka sen maatalouskoulusta vasta rakennettiin.

Kurkijoen alku oli menestyksessä, sillä Kurkijoen ensimmäinen johtaja kehitti maanviljelyskoulun meijeriä, ja se tulikin tunnetuksi voistaan, jota vietiin läheiseen Pietariin ja jopa Iso-Britanniaan asti. Meijerin menestyksellistä toimintaa tuki karjakko- eli meijeriosaston naispuolisten oppilaiden osaaminen. Meijerin voi oli moninkertaisesti palkittu vientituote.

UUONNA 1874 aloittanut maanviljelyskoulu ylennettiin ylemmäksi maanviljelyskouluksi vuonna 1897. Mutta kun vuonna 1906 annettiin asetus Keisarikunnassa Aleksanterin Yliopistossa suoritettavista agronomien tutkinnoista, katosi ylemmältä maanviljelyskoululta pohja pois ja koulun status laski. Vuonna 1909 hyväksyttiin armollinen asetus Ylemmän maanviljelyskoulun muuttamisesta maamiesopistoksi. Kurkijoen maamiesopisto aloitti toimintansa vuonna 1910, joten ylemmän maanviljelyskoulun elinkaari jäi vain 13-vuotiseksi. "Lännen Mustialassa" maamiesopisto oli aloittanut vuonna 1908 agronomikoulutuksen siirtyttyä Mustialasta Helsinkiin.

Kurkijoki sijaitsi hyvien laivayhteyksien varrella Laatokan rannalla. Kurkijoen alue oli ihanteellinen maanviljelykselle, sillä sen maaperä oli erinomainen, ja Laatokan merellinen pienilmasto tuki menestyksellistä maatalouden harjoittamista.

Kirja tuo esiin myös oppilaitoksen vaihtumista Kurkijoen kunnalliselämään, jossa

KIRJA-ARVIO. Aleksi Ahtola: *Idän Mustiala, Kurkijoen maatalouskoulujen historia. Mustialan perinneyhdistys 2025. Kirjan voi tilata Mustialasta hintaan 25 euroa + postikulut. Tilaukset sähköpostitse osoitteeseen timo.teinila@hamk.fi.*

koulun opettajat olivat vahvasti mukana. Kirjoittaja epäilee, että ehkä paikallisten ihmisten osaamisen kehittymisen näkökulmasta liiankin vahvasti.

Valitettavasti Kurkijoen maamiesopiston taival oli sotien varjostama. Vuonna 1918 käytiin vapaussota, johon Kurkijoen opettajat ja oppilaat osallistuivat. Sodassa kaatui kolme oppilasta ja muutamat oppilaat haavoittuivat.

Parikymmentä vuotta myöhemmin käydyssä talvisodassa kaatui viisi oppilasta ja useita aiemmin Kurkijoelta valmistuneita. Tämä sota lopulta lopetti koulun toiminnan vuonna 1940, sillä talvisodan jälkeen solmi-

tussa välirauhassa Kurkijoki luovutettiin Neuvostoliitolle. Kurkijoen oppilaitos sulautettiin Mustialaan, mistä kaikki eivät olleet mielissään. Ainakin opettajat ajattelivat virkojaan.

SULAUTUMISEN jälkeenkin Kurkijoen maamiesopiston toiminnan jatkamista suunniteltiin eri tahoilla. Vuonna 1942 Maataloushallitus suunnitteli Kurkijoen koulun jatkoa maanviljelyskouluna. Kurkijokelaiset suunnittelivat jopa uutta maamiesopistoa Elisenvaaraan. Vielä keväällä 1944 osa Valtioneuvoston jäsenistä elätteli haaveita Karjalan säilymisestä ja suunnitteli muuttaa Kurkijoen maamiesopisto pienviljelijä-neuvojaopistoksi sijaintipaikkanaan Elisenvaara.

Kirjassa on linkki Kurkijoella opiskelleiden luetteloon. Maamiesopistossa maatalousteknikon tutkinnon ehti suorittaa yli 700 opiskelijaa. Havaintojeni mukaan linkistä avautuva opiskelijaluettelo vaatii nimien tarkistamista.

Tänä päivänä kurkijokelaiset voivat kiittää Mustialaa, joka hienolla tavalla vaalii Kurkijoen maamiesopiston muistoa ja sen merkittävää roolia maatalouden kehityksessä. Mustialan perinneyhdistykselle suuret kiitokset kirjan kustantamisesta.

ALEKSI Ahtolalle myös suuri kiitos ansiokkaasta työstä Kurkijoen maamiesopiston historian kokoamisesta. Suurta yleisöä hyödyttävän

tutkimustyön ohessa kirjan kirjoittajalle selvisi myös Kurkijoen maatalouskouluja käyneiden esivanhempien historiaa.

Kirja tarjoaa lukijalle mielenkiintoisen mahdollisuuden tutustua syvällisesti näiden oppilaitosten merkitykseen ja perintöön. Kurkijoki ja Mustiala ovat molemmat olleet tärkeitä tekijöitä suomalaisen maatalouden kehityksessä, ja niiden tarinat ovat merkittävä osa myös Suomen historiaa.

Jään mielenkiinnolla odottamaan tohtori Aleksi Ahtolan (?) kirjoittamaa Mustialan perinneyhdistyksen julkaisua numero 2 "Lännen Mustiala!"

Esko Lappalainen

Miesten keskipalkat merkit

Agrologien Liiton palkka-tutkimus toteutettiin marraskuussa 2024. Ilahduttavaa oli, että vastaajia oli tällä kertaa enemmän kuin vuosiin, mistä lämmin kiitos kaikille vastaajille.

PALKKATÖISSÄ päätoimisesti (yli 30 h/vko) olevia vastaajia oli 617 henkilöä, joista 30 prosenttia ilmoitti olevansa sivutoimisia yrittäjiä (maatalous- tai muita yrittäjiä). Naisia ansiotyössä toimivista vastaajista oli 59 % ja loput 41 % miehiä. Työsuhteen laatu oli yli 90 prosentilla toistaiseksi voimassa oleva ja lopulla 10 %:lla määräaikainen. Määräaikaisuus oli yleisempää ikäryhmässä 31-40 v. kuin muissa ikäryhmissä. Naisten osuus määräaikaisista työsuhteista oli 78 %.

Agrologien keskiansio oli 4058 €/kk ja nousua v. 2023 keskipalkkaan verrattuna 2,9 %. Naisten keskipalkka oli 3636 €/kk, kun miesten keskipalkka oli lähes kolmanneksen parempi ollen 4658 €/kk. Kaikkien vastaajien mediaanipalkka oli 3741 €/kk (naiset 3412 € ja miehet 4200 €).

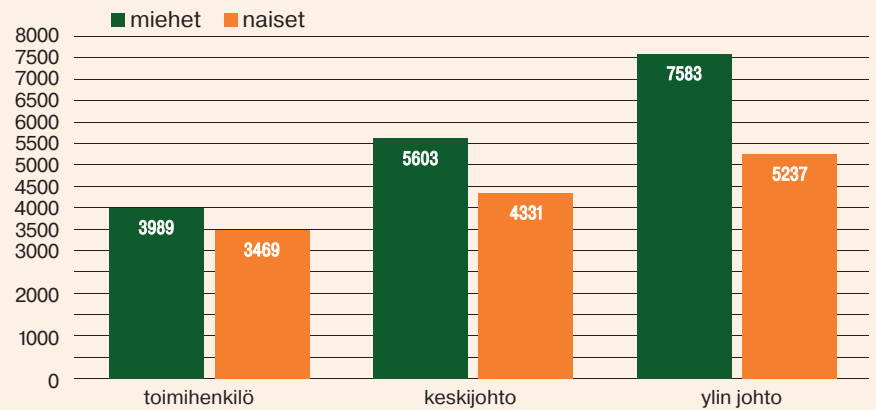
Neuvonta-ala ja järjestöt suurimpia työllistäjiä

Palkkatöissä olevista viidennes työllistyi neuvonta- tai järjestöalalle ja lähes saman verran (19 %) maatalouskauppaan, teollisuuteen ja liikelaitoksiin. Valtio ylsi pronssille 15 %:n osuudella ja neljännellä sijalla oli kunta-ala neljän prosentin osuudella. Viides sija meni 13 %:n osuudella maatalouden ulkopuoliselle alalle. Alle kymmenen prosentin osuuksissa olivat opetusala (8 %), finanssiala (6 %), muu maatalouteen liittyvä ala (3 %) sekä maatilat (2 %).

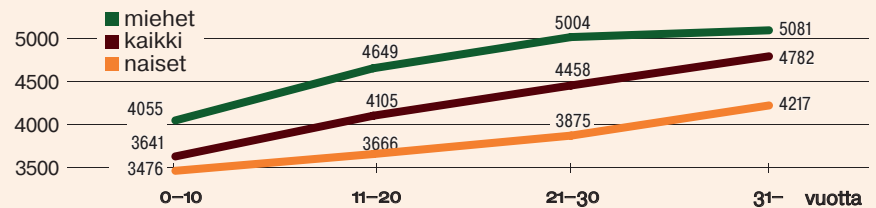
Korkeimmat keskipalkat finanssialalla

Suurimmat keskipalkat olivat pankkialalla (5308 €/kk) ja vakuutus- ja eläkelaitoksissa (5101 €/kk). Lähes viidentonnin keskikuukausipalkkaan yllettiin myös maatalouteen liittyvässä teollisuudessa (4973 €/kk). Matalimmat keskipalkat puolestaan olivat maataloilla (2935 €/kk) ja

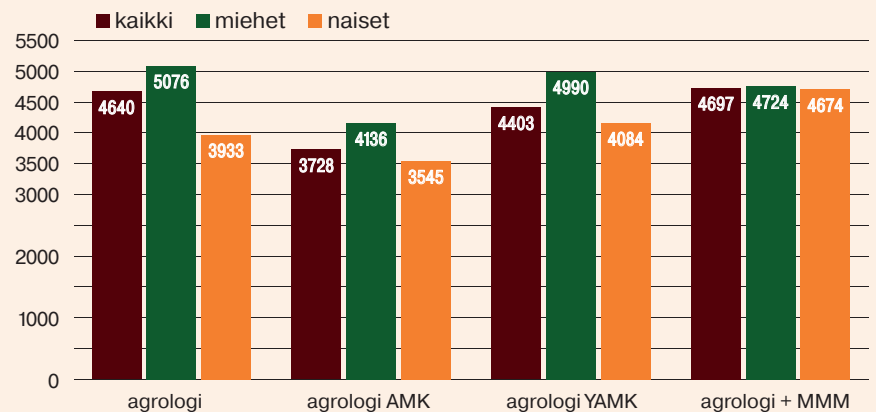
Aseman vaikutus naisten ja miesten keskipalkkaan v. 2024

Agrologien keskipalkat (€/kk) työkokemuksen mukaan

Koulutusasteen vaikutus naisten ja miesten keskipalkkoihin

neuvontajärjestöissä (3204 €/kk).

Kaikilla muilla aloilla vakuutus- ja eläkelaitosta sekä valtion muuta toimea lukuun ottamatta miesten keskipalkat olivat korkeammat kuin naisten. Suurimmat alakohtaiset sukupuolten väliset palkkaerot olivat maatalouskaupassa, jossa ero miesten hyväksi oli +56 %, pankkialalla

+50,2 % ja teollisuudessa +47,5 %.

Palkkaero mies- ja naistoimihenkilöillä on miesten eduksi +15 %, keskijohdossa ero on kasvanut jo lähes 30:een prosenttiin ja ylimmässä johdossa ero onkin jo erittäin huomattava; +45 % miesten hyväksi.

Teksti ja taulukot: Katja Rajaoja

tästä näistä paremmat

Agrologien keskipalkat aloittain ja niiden muutokset 2023–2024

	2024		2023		Muutos
	n	ka	n	ka	%
Neuvonta ja järjestöt					
ProAgria keskus tai muu neuvontajärjestö					
Naiset	66	3109	35	3203	-2,9
Miehet	17	3554	18	3305	7,5
Yhteensä	84	3204	53	3238	1,05
Faba					
Naiset	6	2925	7	2540	15,2
Miehet	4				
Yhteensä	10	3287	8	2710	21,3
Muu maatalousjärjestö					
Naiset	11	4193	6	3999	4,9
Miehet	6	5593			
Yhteensä	17	4687	8	3944	18,8
Kehittämishankkeet					
Naiset	11	3407	7	3272	4,1
Miehet					
Yhteensä	11	3407	9	3359	1,4
Kunta					
Maaseutuelinkeinoviranomainen					
Naiset	32	3715	25	3577	3,9
Miehet	23	4094	13	4011	2,1
Yhteensä	55	3874	38	3725	4
Lomatoimi					
Naiset	8	4129	7	4665	-11,5
Miehet	3				
Yhteensä	12	4164	8	4317	-3,5
kunnan muu toimi					
Naiset	10	3449			
Miehet	7	4167	5	4355	-4,3
Yhteensä	17	3745	9	4687	-20,1
Valtio					
ELY-keskus (maaseutuosaasto)					
Naiset	29	3858	24	3837	0,5
Miehet	25	4137	17	4356	-5,0
Yhteensä	55	4004	41	4052	-1,2
Maataloustutkimus					
Naiset	9	3664			
Miehet	8	3863			
Yhteensä	17	3758	8	3540	6,2
valtion muu toimi					
Naiset	14	4349	16	3918	11,0
Miehet	8	3811	11	4380	-13,0
Yhteensä	22	4153	29	4107	1,1

	2024		2023		Muutos
	n	ka	n	ka	%
Maatalouskauppa ja -teollisuus					
Maatalouskauppa					
Naiset	22	3145	8	3083	2,0
Miehet	36	4912	23	4525	8,6
Yhteensä	58	4242	32	4107	3,3
Maatalouteen liittyvä teollisuus					
Naiset	20	3871	14	3734	3,7
Miehet	30	5709	13	4989	14,4
Yhteensä	50	4973	27	4339	14,6
Maatalouteen liittyvä liikelaitos					
Naiset	8	3656	8	3523	3,8
Miehet	1				
Yhteensä	9	3950	11	4216	-6,3
Finanssiala					
Pankki					
Naiset	7	4139	6	4739	-12,7
Miehet	9	6217	6	6273	-0,9
Yhteensä	16	5308	12	5506	-3,6
Vakuutus- ja eläkelaitos					
Naiset	11	5104			
Miehet	9	5097			
Yhteensä	20	5101	10	4600	10,9
Opetus					
Naiset	32	4253	13	3895	9,2
Miehet	15	4720	15	4311	9,5
Yhteensä	47	4402	29	4145	6,2
Muu maatalouteen liittyvä ala					
Naiset	10	3602	9	3585	0,5
Miehet	10	4691	7	3926	19,5
Yhteensä	20	4146	16	3734	11,0
Maatila (työnjohtaja tai tilanhoitaja)					
Naiset	7	2695			
Miehet	5	3270			
Yhteensä	12	2935			
Maatalouden ulkopuolinen ala					
Naiset	49	3414	33	3458	-1,3
Miehet	33	4960	19	4676	6,1
Yhteensä	82	4037	53	3922	2,9
Kaikki alat					
keskipalkka naiset	363	3636	234	3627	0,2
keskipalkka miehet	251	4658	168	4378	6,4
keskipalkka kaikki	617	4058	408	3944	2,9
mediaani naiset	617	3412	234	3498	-2,5
mediaani miehet	617	4200	168	4140	1,4
mediaani kaikki	617	3741	408	3651	2,5

n = vastaajien määrä. Jos ryhmässä vastaajia alle viisi, ei palkkatietoa esitetä. ka = vastanneiden aritmeettinen keskiarvo.

Agrologit juhlistivat sata

Agrologit juhlistivat päivälleen sata vuotta perustamiskokouksesta kunniakasta taivaltaan Agrologien Liiton toimistolla Helsingissä 11.4. Tupa oli toimistolla täynnä, kun juhlahumuun osallistui kuutisenkymmentä agrologia ympäri Suomen.

PÄIVÄ olikin täynnä iloisia kohtaamisia ja tarinaa riitti.
– Maatalousteknikkojen ja agrologien rooli suomalaisen maaseudun ja talouselämän kehittämisessä on ollut merkittävä, kertoo Liiton toiminnanjohtaja **Anne Laitinen**.

Agrologien Liiton eläköitynyt toiminnanjohtaja **Esko Lappalainen** ja Uudenmaan Agrologit ry:n puheenjohtaja **Kaj Sjölund** kävivät kunnioittamassa ensimmäistä puheenjohtajaa tuusulalaista **August Peuramoa** ja laskivat omaisten kanssa seppeleen Peuramon haudalle Tuusulan hautausmaalla aamupäivällä.

Ennen avoimia ovia oli mahdollisuus lounastaa agrologiseurassa ravintola Eli-tessä, Töölössä.

Teksti: Anne Laitinen

Liiton pj. **Leea Sangi**, **Milla Pohjola**, **Kuisma Kauppinen** ja liiton tj. **Anne Laitinen**.

Upea oli kakkukin, kuten juhlissa kuuluukin.

Liiton pitkäaikainen tj. **Esko Lappalainen** poseeraa samalla, Mustialan 1982, kurssilla olleiden naisten kanssa. Kuvassa vasemmalta lukien **Riitta Savikurki**, **Laura Laiholahhti**, **Tuulikki Pakarinen** ja **Ritva Heikkilä**.

vuotista taivaltaan

Katja Rajaoja

Katja Rajaoja

Katja Rajaoja

↑ Seurustelua.

←← Pekka Tuovinen Sonkajärveltä, Pertti Mäkelä Janakkalasta ja Erkki Ojala Pertunmaalta.

← Liiton hallituksen jäsen ja Etelä-Pohjanmaan Agrologien pj. Esa Mäki-Neste ja edustajiston pj. Heikki Keisari.

Jukka Heikkinen

Katja Rajaoja

↑ Metsäalan Asiantuntijoiden pj. Stefan Borgman.

→ Käytännön Maamies-lehden päätoimittaja Pentti Törmä.

Katja Rajaoja

↑ Elitessä ruokailemassa agrologijoukolla. Etummaisessa pöydässä Liiton pj. Leea Sangi, Johannes Ijas, Kallepekka Toivonen ja Tauno Jouhtimäki.

→ Tuusulan hautausmaalla muistettiin Liiton 1. puheenjohtajaa August Peuramoa. Myös Peuramon lähisukua (Anna-Kaarina Jaakkola ja tyttärensä Ossi Lehtonen, Markku Winqvist ja tyttärensä Anna-Leena Winqvist sekä Klaus Winqvist) oli paikalla. Kuvan oikeassa reunassa Liiton entinen tj. Esko Lappalainen ja Uudenmaan Agrologien pj. Kaj Sjölund.

Hannele Sjölund

Agrologien Liiton opiskelijavaliokunta kokoontui uudella kokoonpanolla

Agrologien Liiton opiskelijavaliokunta kokoontui uudella kokoonpanolla 26.3.2025. Opiskelijavaliokunta valitsi puheenjohtajakseen Tarmo ry:n puheenjohtajan, JAMKin edustajan **Satu Käkelän** ja varapuheenjohtajaksi Mustialan Toveriliiton puheenjohtajan, HAMKin edustajan **Reetta Mattilan**. Lämpimät onnittelet valituille.

Agrologikoulutuksen tilanne koettiin kokonaisuudessaan hyväksi, vaikka-kin esimerkiksi monimuotokoulutuksen toteutuksessa koettiin olevan kehitettävää

edelleen. Myös ainejärjestöjen toimintaan osallisuuden väheneminen huolestaa. Ainejärjestöjen välisessä yhteistyössä koettiin olevan mahdollisuuksia.

Opiskelijavaliokunnan kokoonpano v. 2025: www.agrologit.fi

Mustialan kymppikurssit 2025

Mustialan kymppikurssitapaaminen pidetään Mustialassa la 4.10.25. Kutsuntavuerossa ovat vuonna 1955, 1965, 1975 ja 1985 valmistuneet agrologit sekä v.1995, 2005 ja 2015 opintonsa aloittaneet AMK-agrologit.

Kutsut tilaisuuteen lähetetään alkusyksystä.

Liiton 100-vuotisjuhlat

Liiton 100-vuotisjuhlia vietetään Bottalla, Helsingissä iltatilaisuutena pe 7.11.2025. Juhlapuhujaksi on lupautunut maa- ja metsätalousministeri **Sari Essayah**. Tarkempi ohjelma tarkentuu alkusyksystä. Seuraa siis ilmoittelua!

Henkilövaihdoksia jäsenyhdistyksissä

Yhdistysten vuosikokoukset ovat tämän lehden ilmestyessä saatu lähes kokonaan taputeltua tältä vuodelta. Suurimmaksi osaksi hallitukset jatkavat entisillä kokoonpanoilla. Etelä-Savon Agrologien pitkäai-

Agrologit 100 – juhlavuosi jatkuu

Maksuton live- ja etäluento jäsenille

Idän Mustiala

Ti 23.9.2025 klo 17.00-18.30

FT ja tietokirjailija Aleksi Ahtola luennoi maatalousopetuksesta Kurkijoella.

Kurkijoella sijaitsi käytännössä koko olemassaolonsa aikana 1874-1940 Suomen toiseksi suurin maatalouskoulu. Kurkijoella oli oma identiteetti, perinteet ja hieno rakennuskanta, johon oli vuosisadan vaihteessa kohonnut huippuarkkitehtien piirtämiä rakennuksia.

Tervetuloa kuulemaan Kurkijoen maatalousopetuksen tarinaa. Tilaisuus järjestetään hybridimallilla, joten osallistua voi joko etäyhteydellä (Teams) tai Agrologien Liiton toimistolla os. Mikonkatu 8 A, Helsinki (5. krs).

Tarjoilujen vuoksi pyydämme ennakoilmoittautumista 19.9. mennessä, mikäli olet tulossa toimistolle kuuntelemaan luentoa.

Yhteistyössä Agrologien Liitto ja Mustialan Perinneyhdistys ry. Tilaisuus on maksuton Agrologien Liiton jäsenille.

Lämpimästi tervetuloa!

Agrologit
100 vuotta

kainen hallituksen jäsen **Aija Ylönen** luopui hallituspaikastaan. Niin ikään puheenjohtajana jatkaa **Katri Saksa** ja sihteerinä **Nina Lyytikäinen**. Uutena hallitukseen nousi **Atso Mehto** Mikkelistä.

Etelä-Karjalan hallitukseen valittiin uutena jäsenenä **Minna Nikko** Imatralta. Lämpimät onnittelut kaikille valituille!

Okraan alennettuun hintaan

Agrologien Liiton jäsenet voivat tilata liitosta paperisen pääsylipun Ori-pään lentokentällä 2.-5.7.2025 järjestettävään OKRA-näyttelyyn. Lipun hinta on 10 €/jäsen. HUOM! Yksi lippu/jäsen.

Laskutamme liput jälkikäteen käytön mukaan. Tilaukset ma 16.6. mennessä os. agrologit@luva.fi.

Jouko Pasiin omaelämäkerta osa III

Agrologi **Jouko Pasila** on ilmestynyt kolmas osa omaelämäkerrasta Työstä toiseen, jossa kerrotaan Pasiin työstä 80-luvulta näihin päiviin asti. Kirjaa voi tilata suoraan Jouko Pasilta jouko@joukopasi.fi tai puh. 040 723 60101.

Nettisivu-uudistus

Agrologien Liiton kotisivut (www.agrologit.fi) uudistuvat kesän aikana.

AGROLOGIEN MERKKIPÄIVIÄ

95

19.6.2025 **Mauno Hautala**, Kajaani. Hyvinkää 1955. Perhepiirissä.

Mauno Hautala

90

20.6.2025 **Urpo Junkkila**, Kajaani. Hyvinkää 1961.

25.7.2025 **Tero Tiilikä**, Pälkäne. Ahlman 1989. Perhepiirissä.

Kalevi Perkiö

9.9.2025 **Kalevi Perkiö**, Urjala. Mustiala 1960. Perhepiirissä.

12.9.2025 **Raimo Kauhanen**, Oulu. Mustiala 1958. Perhepiirissä.

Aaro Kinnala

85

15.7.2025 **Aaro Kinnala**, Uusikaupunki. Mustiala 1965. Perhepiirissä.

Risto Seuna

80

9.6.2025 **Risto Seuna**, Tuusula. Mustiala 1992/HAMK 2000. Perhepiirissä.

29.6.2025 **Mikko Kiviranta**, Eura. Mustiala 1971. Perhepiirissä.

Esa Huttunen

4.9.2025 **Esa Huttunen**, Kajaani. Hyvinkää 1973. Perhepiirissä.

17.9.2025 **Matti Mantsinen**, Jyväskylä. Hyvinkää 1970. Juhlapaikka ilmoitetaan n. 2 viikkoa ennen merkkipäivää, tiedustelut 0400 244 333 tai matti.mantsinen@gmail.com.

Matti Mantsinen

27.9.2025 **Pekka Puumalainen**, Paltamo. Mustiala 1971. Ei vastaanottoa.

11.10.2025 **Esko Viikari**, Kouvolaa. Mustiala 1969. Perhepiirissä.

Markku Ryömä

22.10.2025 **Markku Ryömä**, Kokemäki. Mustiala 1971. Perhepiirissä.

5.11.2025 **Matti Tapola**, Hauho. Ahlman 1990. Perhepiirissä.

Jouko Pasi

75

23.7.2025 **Jouko Pasi**, Kouvolaa. Hyvinkää 1979. Perhepiirissä.

6.9.2025 **Pekka Vaurola**, Somero. Mustiala 1977. Matkoilla.

Pekka Vaurola

25.11.2025 **Liisa Ruokonen**, Ilmajoki. SeAMK 2012. Perhepiirissä.

70

22.6.2025 **Ari Poutala**, Punkalaidun. Mustiala 1980/HAMK 2000. Perhepiirissä.

2.9.2025 **Jukka Marttila**, Seinäjoki. Mustiala 1978. Lähipiirissä.

Jukka Marttila

15.9.2025 **Olli Pitkänen**, Rantasalmi. Hyvinkää 1983. Perhepiirissä.

20.9.2025 **Jorma Peippo**, Sauvo. HSL 1981. Matkoilla.

Olli Pitkänen

22.9.2025 **Ossi Heikkinen**, Paltamo. Muhos 1996. Perhepiirissä.

30.10.2025 **Matti Peltonen**, Ruokolahti. Mustiala 1992/Pkank 2005. Ei vastaanottoa.

Jorma Peippo

50

16.8.2025 projektipäällikkö **Marru Kraft**, Rovaniemi. Lapin AMK 2016. Ei vastaanottoa

Kati Partanen

22.11.2025 maatalousyrittäjä, lehtori, MTK:n johtokunnan jäsen **Kati Partanen**, Iisalmen Peltosalmi 1997. Ilmatat Vierevän Rientolassa 22.11.2025. Ilmoittautuminen Katille.

MUISTOA KUNNIOITTAEN

Eero Nevalainen

s. 31.7.1948 Kalajoki
k. 24.1.2025 Kalajoki
Hyvinkää 1974

Jukka Vehkaoja

s. 14.11.1931 Kullaa
k. 29.1.2025 Vantaa
Mustiala 1957

Heino Nieminen

s. 27.8.1930 Aura
k. 24.2.2025 Kankaanpää
Mustiala 1954

Veikko Ylenius

s. 5.6.1936 Suomensjärvi
k. 26.2.2025 Laitila
Mustiala 1968

Matti Anttila

s. 20.3.1944 Lappi TI
k. 10.3.2025 Kiukainen
Mustiala 1972

Tapio Ranta

s. 5.11.1923 Pyhäjoki
k. 3.4.2025 Seinäjoki
Mustiala 1956

Matti Säkijärvi

s. 13.5.1938 Luumäki
k. 6.4.2025 Elimäki
Hyvinkää 1964

Säästä joka käänteessä

Vaihtuva alennus
POLTTONESTEISTÄ
LÄHES

400
asemalla

Shellin tavaramerkkien käyttö perustuu Shell Brands International AG:n myöntämään lisenssin S11le.

Koko kesän tarjous

Voimassa 12.8.2025 asti

SUOMEN PARAS*

Lehtipihvi

17 €

Lapsille

5 €

Meillä
itse tehty

Helmi
Simpukka

*Iltalehti 4.12.2024